

شرکت سرمایه‌گذاری
گروه توسعه ملی (سهامی عام)

شرکت سرمایه‌گذاری
گروه صنایع بهشهر ایران

شرکت سرمایه‌گذاری
مدیریت سرمایه مدار

شرکت سرمایه‌گذاری
توسعه ملی

دیدگاه توسعه ملی

www.tmico.ir

اردیبهشت ۱۴۰۰

- افزایش خوش‌بینی به عملکردهای اقتصادهای بزرگ دنیا بویژه آمریکا و چین ناشی از موثر بودن واکسیناسیون در کاهش کرونا همچنان ادامه داشته و محرک بازارهای دارایی و قیمت کالاهای پایه بوده است. اگرچه عملکرد اقتصادی مناطقی همچون اروپا و هند همچنان زیر سایه کرونا قرار دارد ولی این امر باعث تغییر در خوش‌بینی تحلیلگران و موسسات بین‌المللی به ریکاوری اقتصادی دنیا نگردیده است.
- علی‌رغم گذشت نه ماه از اصلاح شاخص، خروج پول سهامداران حقیقی از بازار سرمایه همچنان ادامه دارد. کاهش انتظارات تورمی متأثر از خوش‌بینی به گشایش بین‌المللی از یک سو و سیاست‌های مدیریت بازار از سوی دیگر، موجب طولانی شدن زمان اصلاح و عدم پدیدار شدن روند بازگشت پایدار در بازار شده است. باوجود وضعیت کاملاً مناسب شرکت‌ها در فروش و سودآوری، همچنان اعتقاد بر این است که تغییر این روند فرسایشی یا از مسیر بازگشت انتظارات تورمی و یا تغییر در سیاست‌های مدیریت بازار اتفاق می‌افتد که احتمال وقوع هر دو مورد در کوتاه مدت پایین قلمداد می‌شود.
- کاهش در نشانگرهای انتظارات تورمی نظیر ارزش حقیقی تراکنش‌های خرید بویژه کالاهای بادوام، نرخ رشد نسبت پول به شبه پول و حجم معاملات در بازارهای دارایی که از آبان ۹۹ آغاز شده است همچنان ادامه دارد. انتظار می‌رود تا روشن شدن دورنمای رفع تحریم‌ها این روند کم و بیش پابرجا باشد.
- تراز گاز طبیعی کشور در سال‌های پیش‌رو متأثر از تقاضای رو به گسترش بخش‌های خانگی، صنعتی و زیرساختی از یک سو و افت تولید میادین گازی کشور می‌تواند دستخوش تغییر جدی شود. این تغییر به نحوی است که در صورتیکه رشد تقاضای برق و گاز خانگی کنترل نشود و همچنین تخصیص صنعت اولویت قطعی بالاتر از خانگی پیدا نکند، باید انتظار داشت در تمام طول سال منابع وابسته به گاز زیر ظرفیت کار کنند و مسائل زیست محیطی به تمام فصول تسری پیدا کند.

فهرست

۴ اقتصاد جهانی

۱۸ اقتصاد ایران

۳۲ پرونده ویژه
بررسی تراز عرضه و تقاضای
گاز طبیعی در افق ۱۴۰۴

۲۵ بازار سرمایه

۹ کالاهای پایه

شرکت سرمایه‌گذاری گروه توسعه ملی

www.tmico.ir

Join with us

اقتصاد جهانی

پیش از این صندوق بین‌المللی پول پیش‌بینی کرده بود که کرونا باعث آسیبی دامن‌دار به استانداردهای زندگی شده و بازگشت از آن طولانی، نامتوازن و نامطمئن خواهد بود. اما چند روز قبل در گزارشی جدید پیش‌بینی کرده است که تا سال ۲۰۲۴ اقتصادهای توسعه‌یافته چشم‌انداز روشنی خواهند داشت. چنین تحول مثبتی در چشم‌انداز اقتصاد جهانی در طی تنها شش‌ماه بسیار نادر است.

با این حال نگرانی‌های زیادی وجود دارد که برخی کشورهای در حال توسعه و همچنین برخی ساکنین کشورهای توسعه یافته سهمی در این بهبود چشم‌انداز نداشته باشند.

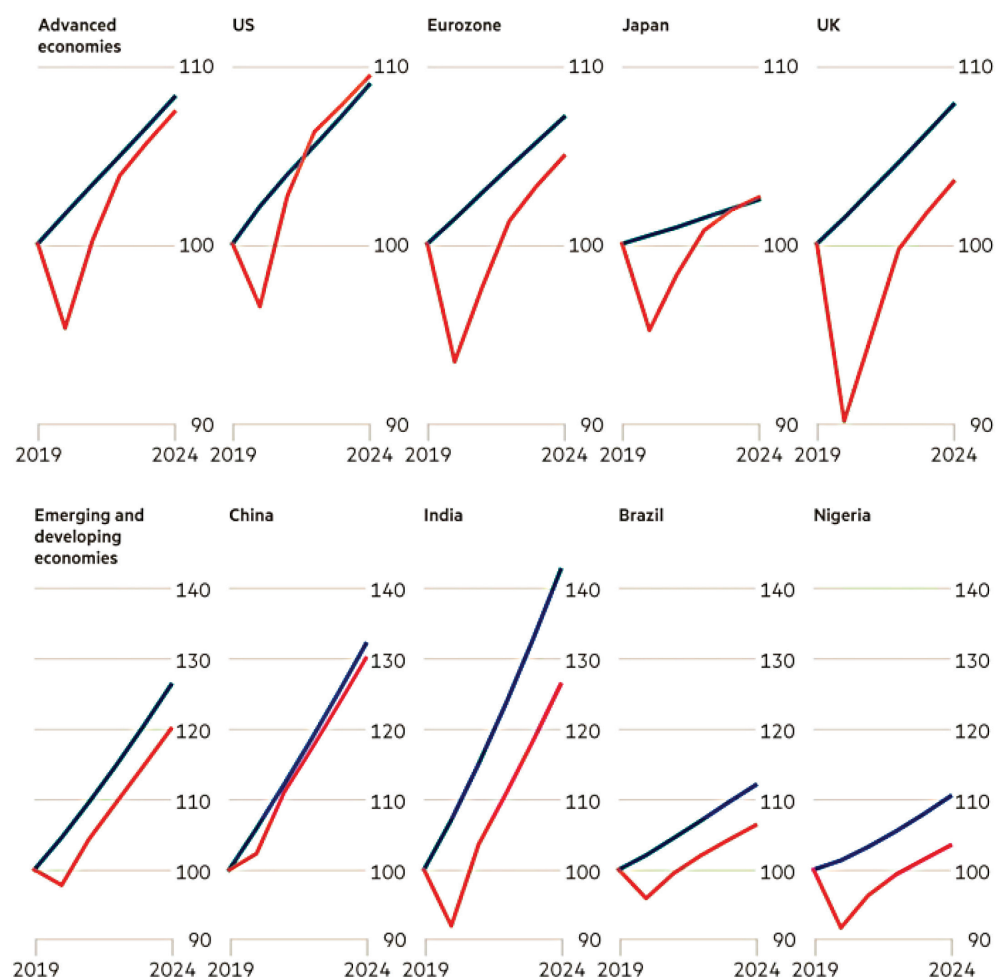
سه عامل اصلی در جهش پیش‌بینی‌ها عبارتند از:

۱- اتخاذ قرنطینه و محدودیت‌های اجتماعی بهتر از حد انتظار توسط کشورها

۲- توان و تمایل آمریکای شمالی، اروپا و ژاپن جهت مداخله فعالانه حکومت در حمایت از درآمدها و قدرت خرید

۳- کشف و تولید سریع واکسن‌های موثر (فایننشال تایمز).

تولید ناخالص داخلی حقیقی ۲۰۲۴-۲۰۱۹

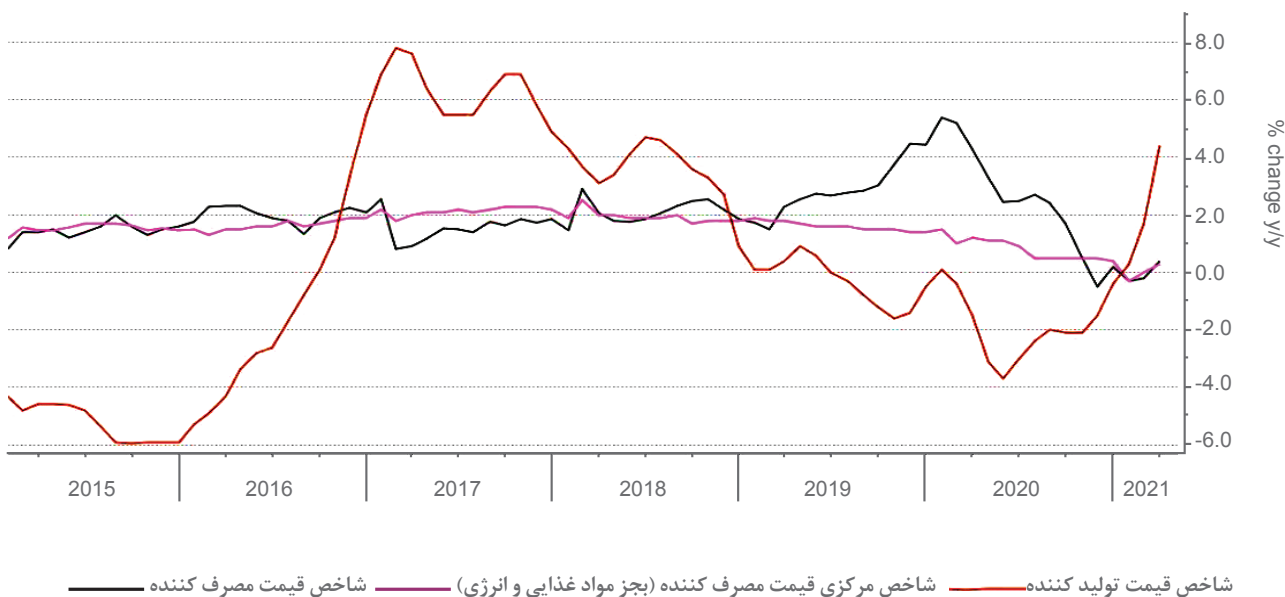
Source: www.ft.com

پیش‌بینی بهار ۲۰۲۱ — پیش‌بینی پاییز ۲۰۱۹

با افزایش قابل توجه قیمت کامودیتی‌ها در ماه مارس، قیمت درب کارخانه محصولات مختلف در چین بیشترین افزایش ماهانه را از سال ۲۰۱۸ تا امروز تجربه نمود. رشد قیمت تولیدات در چین (به عنوان بزرگترین صادرکننده جهان) در کنار بازسازی قوی اقتصاد جهانی، تصویب و تزریق بسته‌های سنگین محرک مالی و افزایش شدید هزینه‌های حمل کالا، خطر افزایش تورم در اقصی نقاط جهان را تشدید می‌کند. همچنین رشد قیمت مواد اولیه سریعتر از رشد قیمت محصولات بوده و لذا سودآوری شرکت‌های چینی تحت فشار است.

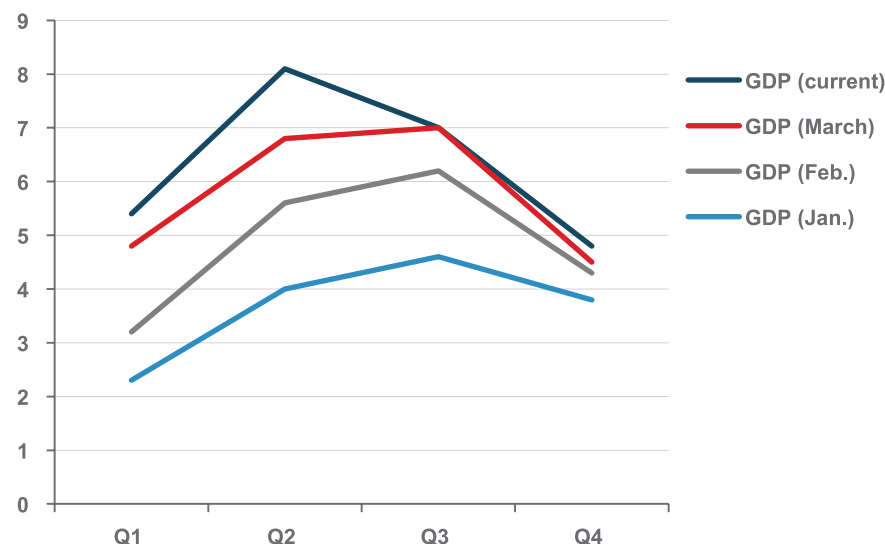
شایان ذکر است مقامات ارشد پولی و مالی این کشور در حال حاضر برنامه‌ای برای اجرای سیاست‌های پولی سختگیرانه ندارند. یکی از علل تضاد مطرح شده در فوق شاید این باشد که بازبایی بخش تولید به سرعت در حال رخ دادن است اما در بخش مصرف این بازبایی کمتر از حد ایده‌آل است، همچنین بازسازی اقتصادی در بخش خدمات نیز به هیچ عنوان ایده‌آل نیست (بلومبرگ).

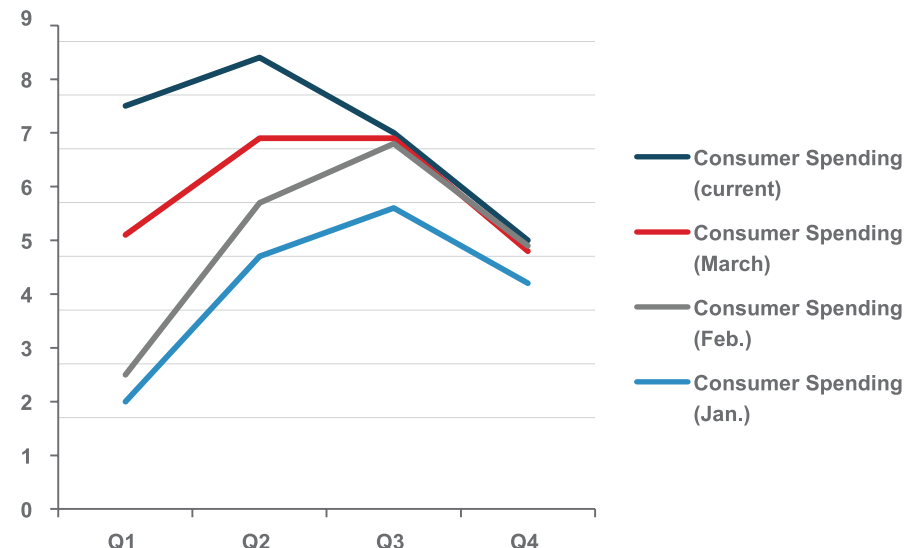
Source: www.bloomberg.com

ترکیب تزریق کمک‌های جدید دولت فدرال، کاهش محدودیت‌های کسب‌وکارها و افزایش موفقیت‌آمیز نرخ واکسیناسیون باعث شده است که اقتصاددانان مجدداً پیش‌بینی‌های خود را بهبود بخشند. پیش‌بینی رشد نرخ تولید ناخالص داخلی با یک درصد افزایش به رقم سالانه ۸.۱ درصد در سه ماهه دوم افزایش یافته است. نرخ بیکاری نیز انتظار می‌رود از ۶ درصد فعلی تا ۵ درصد کاهش یابد. اما در مقابل پیش‌بینی می‌شود تورم نیز افزایش یابد؛ بعنوان نمونه پیش‌بینی می‌شود شاخص هزینه‌های مصرفی شخصی که یکی از مهمترین ابزارهای دولت فدرال جهت رصد تورم است به رقم ۲.۶۴٪ برسد. البته اینکه ترکیب تقاضای پنهان و انباشته با حدود ۵ تریلیون دلار کمک‌های مستقیم و غیرمستقیم دولت از آغاز پاندمی می‌تواند منجر به تورم‌های بسیار بالاتری شود هنوز محل بحث و منازعه است. در کل خوش‌بینی به اقتصاد این کشور ماهانه در حال افزایش است در نمودار ذیل پیش‌بینی‌های انجام شده طی چند ماه اخیر در مورد وضعیت اقتصاد آمریکا در ۴ فصل سال ۲۰۲۱ ارائه می‌شود (بلومبرگ).

رشد تغییرات پیش‌بینی رشد فصلی GDP آمریکا

رشد تغییرات پیش‌بینی رشد فصلی هزینه کرد خانوار

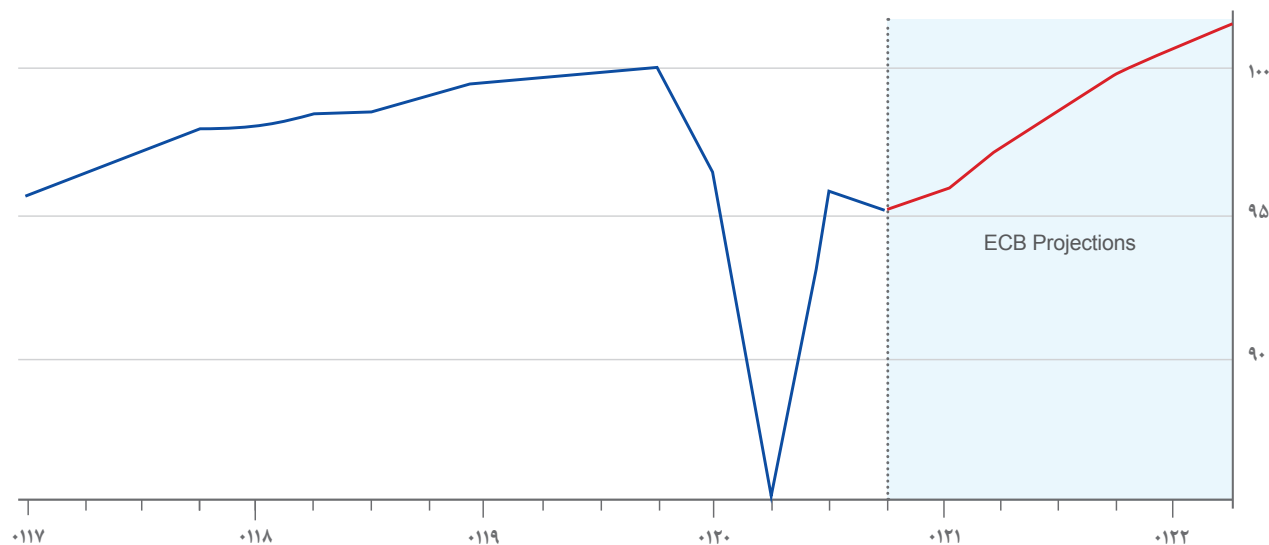

Source: www.bloomberg.com

اقتصاددانان و موسسات مالی نظیر گلدمن ساکس، بارکلیز، بانک آی ان جی و... پیش‌بینی رشد اقتصاد منطقه یورو را کاهش می‌دهند زیرا موج سوم کرونا و تأخیر واکسیناسیون باعث ایجاد محدودیت‌های شدیدتر در چندین کشور از جمله فرانسه، ایتالیا و آلمان می‌شود. کارشناسان اظهار می‌دارند پیش‌بینی‌های خود را بر مبنای کاهش تدریجی محدودیت‌ها بنیان نهاده بودند و بازگشت مجدد محدودیت‌های سخت‌گیرانه (مشابه ماه‌های اول پاندمی) را پیش‌بینی نمی‌کردند.

اقتصاددانان برآورد می‌کنند اعمال قرنطینه و محدودیت‌ها هر ماه باعث کاهش سه دهم درصد از رشد اقتصادی این منطقه می‌شود و لذا در گام اول با فرض صرفاً یک ماه محدودیت کامل اقتصادی، پیش‌بینی رشد اقتصادی اروپا از ۴۰.۴ به ۴۰.۱ کاهش یافته است (فایننشال تایمز).

تولید ناخالص داخلی حقیقی اتحادیه اروپا

Source: www.ft.com

کالاهای پایه

www.tmico.ir

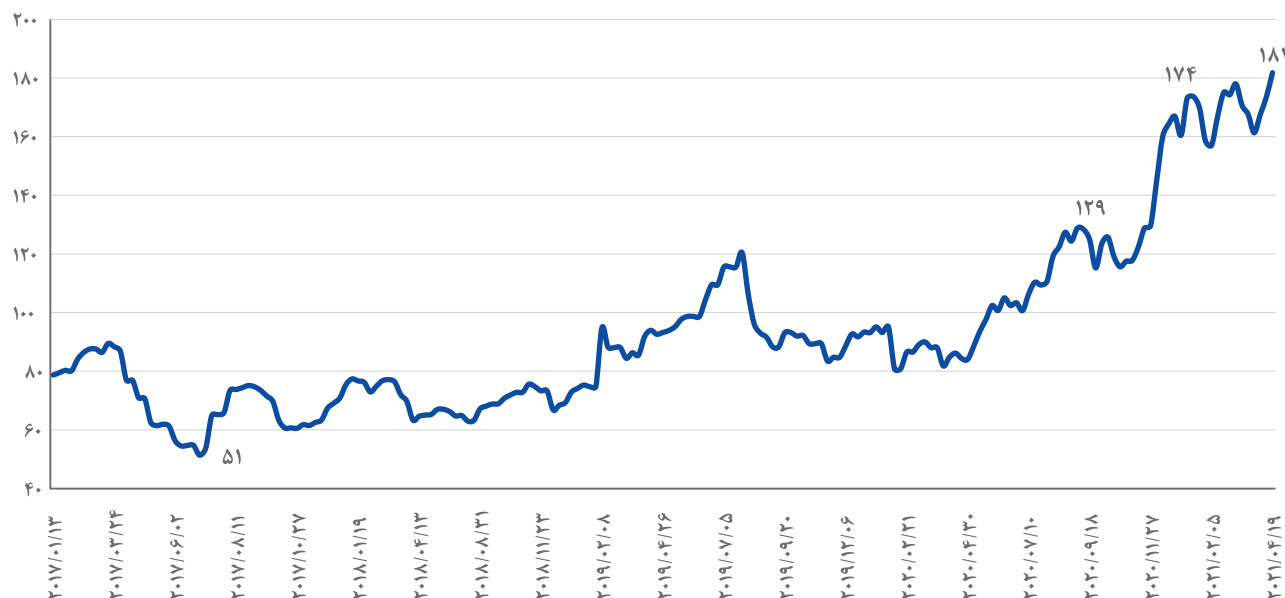
محرك‌های رشد قیمت مس در ماه‌های مارس و آوریل شروع به کمرنگ شدن کردند. کاهش تعداد موقعیت‌های معامله، ثبات نسبی دلار و نیز تغییر روند موجودی‌های انبار از این عوامل هستند. تعداد موقعیت‌های خرید در بازار از فوریه روندی کاهشی به خود گرفته است. همچنین، کاهش ارزش دلار در اوایل ۲۰۲۱، در هفته‌های اخیر روندی باثبات داشته است و چشم‌انداز آن در کوتاه مدت خنثی خواهد بود. از سوی دیگر، افزایش هفتگی سطح موجودی در بورس‌های جهانی اگر با کاهش سطح موجودی انبار چینی‌ها جبران نگردد، وضعیت قیمت را تضعیف می‌نماید. همچنین، انتظار می‌رود که مصرف مس در چین با کاهش سطح مخارج سرمایه‌گذاری به روند نرمال خود برگردد؛ که هم اکنون داده‌ها حکایت از کاهش مصرف ماهانه مس دارد. با این حال، همچنان انتظار افزایش میزان مصرف در طی ماه‌های آتی می‌رود. اگرچه میزان آن نسبت به قبل از سال نوی چینی یعنی سال ۲۰۲۰ کاهشی خواهد بود. همچنین انتظار می‌رود طی ۳ ماه آینده تا سال ۲۰۲۲ عرضه قابل توجهی در بازار بوجود آید که بخشی از کمبود فعلی را رفع خواهد نمود. در پایان، اگرچه انتظار کاهش قیمت‌ها در طی سه ماه آتی وجود دارد، ولی میانگین قیمت در سال ۲۰۲۱ نسبت به ۷ سال گذشته بیشتر خواهد بود و به طور کلی در بلندمدت، بازار مس کماکان به دلیل پابرجا بودن فاکتورهای صعودی در کسری عرضه به‌سر خواهد برد و رشد مصرف به طور متوسط سالانه ۱.۸ درصد از ۲۰۲۱ تا ۲۰۳۰ ناشی از مصرف چین به عنوان بازیگر اصلی خواهد بود. (Fitch)

قیمت مس (دلار/تن)

اگرچه در کوتاه مدت کماکان تقاضای قوی چین و حاشیه سود بالای فولادسازان، قیمت‌های سنگ آهن را در محدوده کنونی حفظ خواهد کرد، ولی انتظار می‌رود بازار در نیمه دوم سال ۲۰۲۱ با مازاد عرضه ناشی از رشد صادرات برزیل روبرو شود و قیمت‌ها در سه ماهه چهارم سال جاری به ۱۱۰ دلار در هر تن و به کمتر از ۱۰۰ دلار در سال ۲۰۲۲ سقوط نماید. هم‌اکنون نشانه‌هایی از بهبود روند حمل سنگ آهن از سوی تامین‌کنندگان اصلی وجود دارد و سرمایه‌گذاران بر میزان عرضه شرکت‌های سنگ آهنی در هفته‌های آتی تمرکز نموده‌اند. میزان صادرات برزیل در هفته اول آوریل، روزانه به طور میانگین ۱.۳۲ میلیون تن بوده درحالی‌که در مارس ۱.۲۴ میلیون تن بوده است و از سوی دیگر، حجم ورودی از بندر استرالیا در مارس به بالاترین سطح چند ماه اخیر رسیده است (GoldmanSachs).

قیمت سنگ آهن (دلار/تن)

به گفته تولیدکننده مس و روی روسیه (UGMK)، مازاد روی جهانی در سال ۲۰۲۱ کاهش می‌یابد؛ زیرا رشد تقاضا از هرگونه افزایش تولید پیشی می‌گیرد. پیش‌بینی می‌شود که تولید روی در سال جاری ۲.۹٪ افزایش یابد و به ۱۴ میلیون تن برسد و تقاضا نیز با رشد ۴.۲ درصدی به ۱۳.۵۲ میلیون تن برسد. این شرکت معتقد است با کاهش تولید مواد خام داخلی، چین همچنان به واردات کنساتره روی بیشتر نیاز دارد. ارقام سال گذشته حاکی از آن است که عرضه روی در جهان ۶۲۰،۰۰۰ تن مازاد بوده است، اما احتمالاً در سال ۲۰۲۱ این میزان به ۴۷۰،۰۰۰ تن کاهش خواهد یافت.

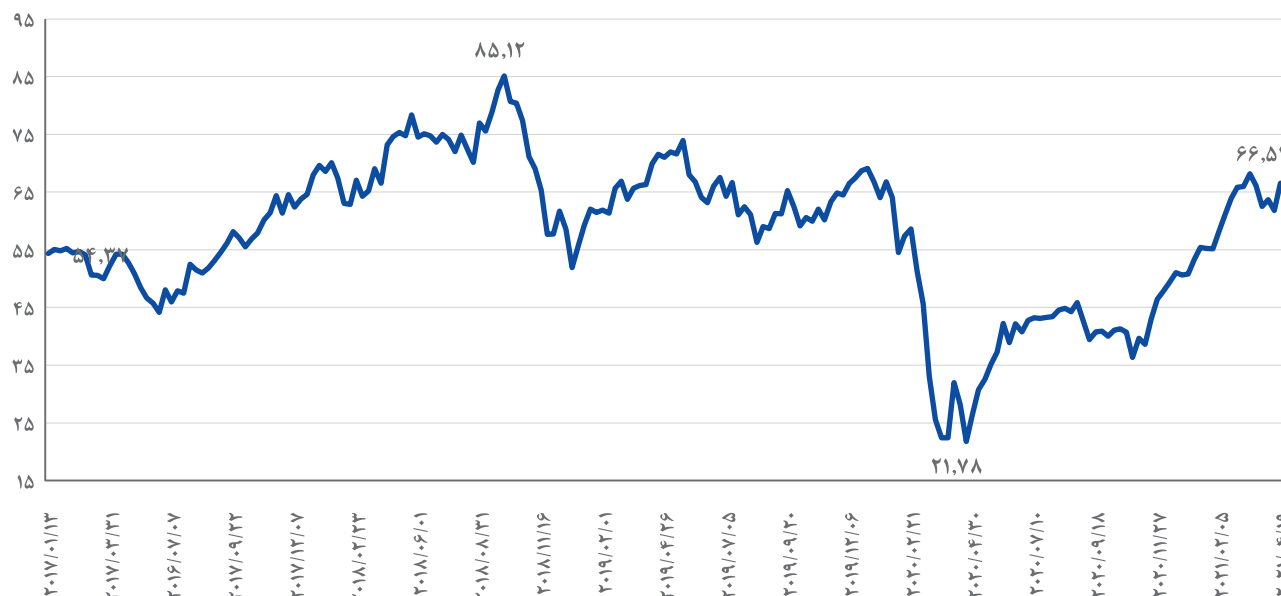
این شرکت قیمت روی را در بازه ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۵، در محدوده ۲،۵۰۰ الی ۲،۹۰۰ دلار بر تن پیش‌بینی می‌کند. اعتقاد بر این است که برداشت جهانی سنگ روی در معادن موجود در سال ۲۰۲۴ به اوج خود می‌رسد. پس از آن با کاهش کیفیت سنگ، احتمالاً استخراج وارد مرحله کاهش می‌شود. UGMK قیمت پایه روی که برای ارزیابی توجیه اقتصادی پروژه‌ها استفاده می‌شود را ۲،۶۶۸ دلار در هر تن برآورد می‌کند. (UGMK, SPGlobal)

قیمت روی (دلار/تن)

نفت طی هفته‌های گذشته شاهد نوسانات قیمتی بود. بازار با دقت مشغول رصد مذاکرات میان ایران و قدرت‌های جهانی می‌باشد چرا که در صورت بازگشت ایران و آمریکا به تعهدات برجامی و لغو تحریم‌ها، راه برای افزایش صادرات نفت ایران باز خواهد شد که می‌تواند در نیمه دوم سال ۲۰۲۱ بر میزان عرضه نفت بیفزاید. البته گلدمن ساکس معتقد است افزایش صادرات ایران نمی‌تواند تاثیر بزرگی بر بازار نفت داشته باشد زیرا اوپک آمادگی دارد این افزایش عرضه را جبران نماید لذا افق بازار نفت همچنان مثبت است. همچنین با بازگشت تقاضای آمریکا به سطوح پیش از کرونا (به سبب افزایش تحرک و بهبود بازار خدمات و تولید) و همچنین عدم سرمایه‌گذاری کافی تولیدکنندگان بزرگ نفتی برای تولید بیشتر، کسری عرضه در ماه‌های آینده بیشتر خواهد شد و بهای نفت در ۳ ماهه سوم سال ۲۰۲۱ می‌تواند به ۸۰ دلار برسد. پیش‌تر انتظار می‌رفت تصمیم اوپک پلاس مبنی بر افزایش تدریجی عرضه نفت به میزان ۲ میلیون بشکه در روز در فاصله ماه‌های مه و ژوئیه، بر قیمت نفت فشار وارد کند اما تقاضای بالای آمریکا از قیمت‌ها حمایت کرد. میزان تقاضا در سطحی بود که توانست کاهش تقاضا در اروپا به دلیل افزایش محدودیت‌های مرتبط با شیوع کرونا را جبران کند. اوپک پلاس برآورد می‌کند کاهش تقاضا در نیمه دوم سال ۲۰۲۱ نیز وجود خواهد داشت، با این حال این کاهش تقاضا نمی‌تواند باعث کاهش قیمت نفت شود. لذا قیمت‌های فعلی نفت در میان‌مدت با ثبات به نظر می‌رسد.

قیمت نفت برنت (دلار / بشکه)

بازار متانول چین در ۳ ماه ابتدای سال ۲۰۲۱ پر نوسان بود و عمده این نوسان، ناشی از تغییرات موجودی در انبارهای ساحلی بوده است. همچنین رکود در بازار نفت نیز بر فشار بر قیمت متانول در ماه مارس بی تأثیر نبوده است.

به طور معمول در فصل بهار کارخانه‌های چینی مشغول عملیات تعمیر می‌شوند و تولید آن‌ها متوقف می‌گردد. کارخانه‌هایی با ظرفیت مجموع ۵ میلیون تن در ماه مارس تعطیل شدند. این رقم با احتساب ظرفیت کارخانه‌هایی که پیش‌تر به دلیل محدودیت‌های گاز طبیعی تعطیل شده بودند به بیش از ۹ میلیون تن رسید. اما با شروع تولید چند کارخانه در اواخر ماه مارس بخشی از این کاهش تولید جبران شد. همچنین قرار است در ماه‌های پیش‌رو چندین طرح جدید دیگر که عمدتاً مربوط به خوراک رسانی به واحدهای پایین دست (MTO) هستند افتتاح شوند.

نکته‌ای که مسلم است، کاهش عرضه متانول در بازار چین می‌باشد که می‌تواند در کوتاه‌مدت از بازار حمایت کند، اما از سرگیری تولید و راه‌اندازی ظرفیت‌های جدید در ماه‌های پیش‌رو باعث افزایش عرضه و فشار بر قیمت‌ها خواهد شد.

قیمت متانول CFR چین (دلار/تن)

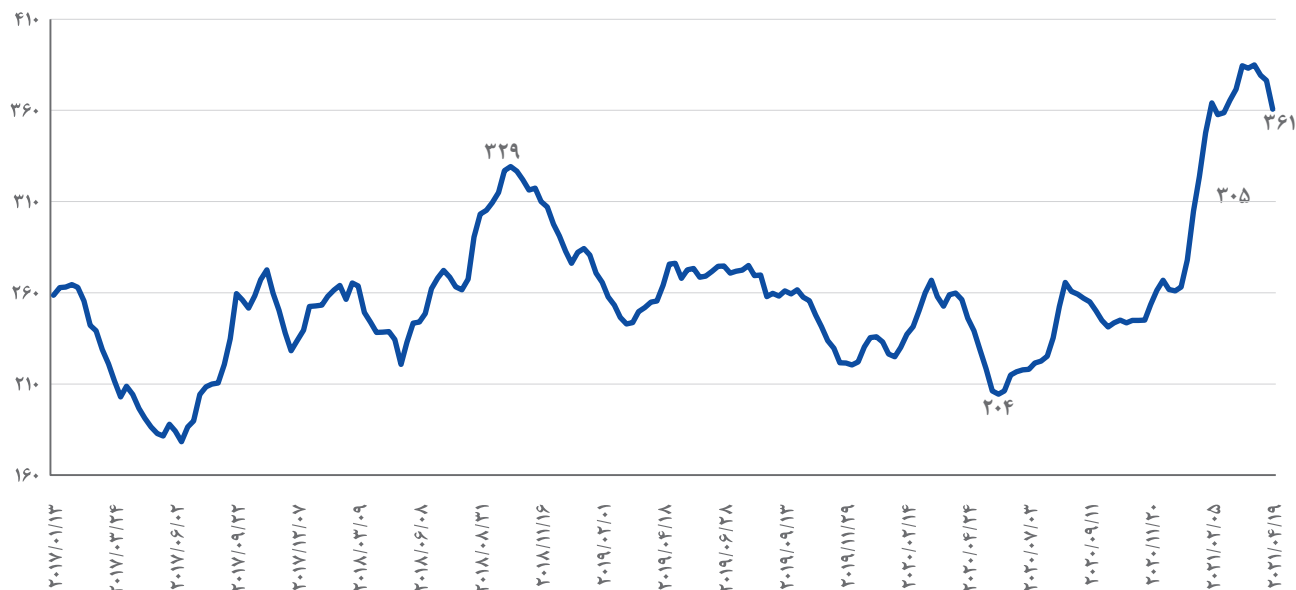

به گزارش آرگوس، در حالی که عرضه‌کنندگان انتظار تقاضای ۱,۳ میلیون تنی اوره در تندر هند را داشتند، اما دولت این کشور مجوز سفارش بیش از ۸۰۰ هزار تن اوره را صادر نکرد به این امید که بتواند اوره را در مناقصه بعدی (احتمالاً اواخر فروردین ماه) ارزان‌تر تأمین نماید. البته طی پنج سال گذشته، در اولین مناقصه سال به طور متوسط ۶۰۰ هزار تن محصول خریداری شده است.

قیمت اوره در سایر نقاط نیز طی ماه گذشته شاهد افت بود. با افزایش عرضه چین، و عدم یافتن بازار جایگزین هند و تمایل خریداران به قیمت‌های پایین‌تر، قیمت اوره صادراتی چین کاهش یافت. قیمت اوره مصر هم به نظر بالا می‌رسد و احتمالاً تولیدکنندگان برای فروش در اردیبهشت ماه قیمت‌ها را کاهش دهند. از طرفی در هفته دوم فروردین و پس از دریافت سیگنال منفی از تندر هند، قیمت اوره گرانول در برزیل با حدود ۱۱ دلار کاهش در هر تن به ۳۸۰ دلار رسید.

بنابراین انتظار می‌رود در هفته‌های پیش‌رو قیمت‌ها کاهش یابد. عواملی که می‌تواند در کوتاه‌مدت و میان‌مدت بازار را دوباره به تعادل برساند و از قیمت‌ها حمایت کند، وضعیت مطلوب در بازار محصولات کشاورزی و همچنین تعطیلی ظرفیت‌های تولیدکنندگان است.

قیمت اوره گرانول (دلار/تن)

همزمان با شدت یافتن شیوع کرونا، خریداران در انتظار قیمت‌های پایین‌تر پلی‌اتیلن هستند

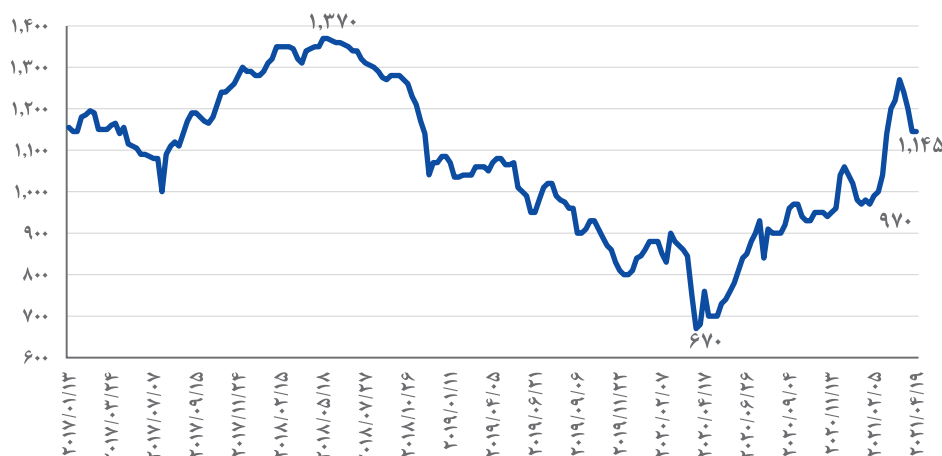
در حالی که رشد سرعت بهبود اقتصادی منطقه فراتر از انتظار بود، تولید پلی‌اتیلن در مقایسه با افزایش تقاضا بسیار محدود بود. در شرق و جنوب شرق آسیا به ویژه در چین و تایلند چند کارخانه به دلیل تعمیرات تعطیل شدند که این موضوع تقاضا را در این منطقه بالا برده و موجب رشد قیمت پلی‌اتیلن شد.

حتی با وجود از سرگیری تولید کارخانه‌های بیشتری در آمریکا، به دلیل تقاضای بالای داخلی این کشور، صادرات به آسیا بسیار محدود بود. این در حالی است که انتظار می‌رود در ماه‌های فروردین و اردیبهشت شاهد تقاضای بالاتری برای پلاستیک در آسیا به ویژه در چین و تایلند باشیم.

به گزارش ICIS، کارخانه‌های جدید چینی مجموعاً با ظرفیت ۸۰۰ هزار تن (۴۰۰ هزار تن پلی‌اتیلن سنگین و ۴۰۰ هزار تن پلی‌اتیلن سبک خطی) تا نیمه دوم سال ۲۰۲۱ راه‌اندازی خواهند شد که موجب رشد سطح عرضه داخلی در این کشور می‌شود و می‌تواند عرضه و تقاضا را تا حدودی به تعادل برساند.

از سوی دیگر اما از اواسط فروردین ماه، افزایش شیوع همه‌گیری کووید مخصوصاً در هند، تقاضا در این منطقه را به شدت کاهش داد. که موجب افت قیمت پلی‌اتیلن شد. همچنین تقاضا در منطقه خاورمیانه در آستانه ماه رمضان نزولی خواهد بود. باید دید واکسیناسیون و کنترل شیوع ویروس در شرق و جنوب آسیا چگونه به از سرگیری واحدهای پایین دستی و افزایش تقاضا کمک خواهد کرد.

قیمت پلی اتیلن سنگین CFR خاور دور آسیا (دلار/تن)

قیمت پلی اتیلن سبک CFR خاور دور آسیا (دلار/تن)

قیمت پلی پروپیلن برای مدتی ثابت بوده است، اما کاهش تقاضا می تواند قیمت را تحت فشار قرار دهد

قیمت پلی پروپیلن چین در هفته منتهی به ۹ آوریل، تا حد زیادی در اوج ۱,۲۶۰ دلار ثابت مانده است. به نقل از نشریه پلتس علی رغم افزایش ۹۰ هزار تنی موجودی انبار بزرگترین تولیدکنندگان پلی پروپیلن چینی، امکان بهبود تقاضای داخلی وجود دارد. زیرا برخی از تولیدکنندگان پایین دست هنوز فعالیت خود را پس از تعطیلات از سر نگرفته اند و برخی نیز نسبت به قیمت های فعلی مقاومت نشان می دهند. در هفته های پیش رو با پایان تاثیر سرمای هوا در آمریکا و بازگشت تولیدکنندگان این کشور تقاضا برای محموله های چینی کاهش خواهد یافت. در خاورمیانه، بر خلاف انتظارات از افزایش تقاضا پیش از ماه رمضان، به دلیل محدودیت عرضه و قیمت های بالا، حجم های خرید بالایی صورت نگرفته است. با شروع ماه رمضان از سطح تقاضا کاسته خواهد شد. در جنوب و جنوب شرق آسیا نیز خریدهای کمی صورت گرفته است و خریداران عجله ای برای پر کردن انبارهای خود در این سطوح قیمتی نشان نمی دهند. باید منتظر ماند و دید قیمت پلی پروپیلن به این سطح از تقاضا چه واکنشی خواهد داشت.

قیمت پلی پروپیلن CFR خاور دور آسیا (دلار/تن)

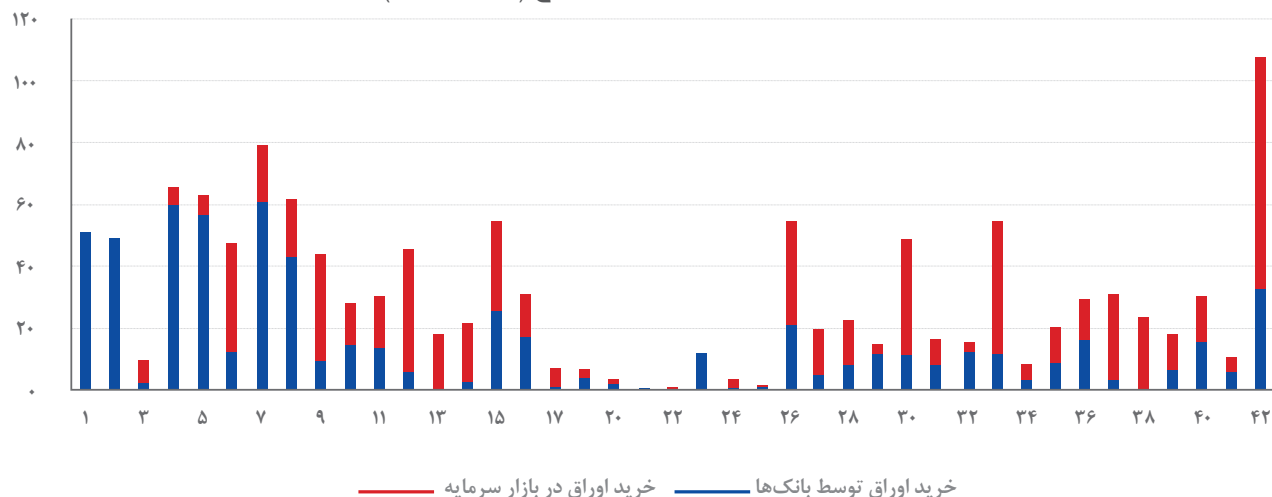
اقتصاد ایران

متغیرهای پولی و انتظارات تورمی

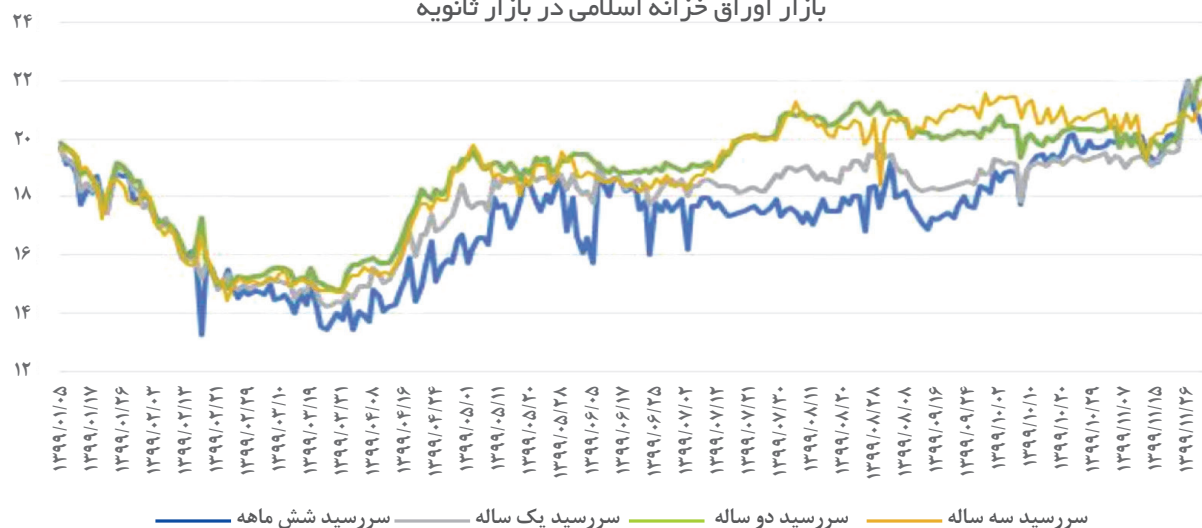
www.tmico.ir

- انتظارات تورمی از انتهای سال ۹۸ به دلیل کسری بودجه، تحریم نفتی و افت درآمدهای ارزی در اثر شیوع کرونا، اوج گرفت و منجر به معودی شدن قیمت‌ها شد. اما با پیروزی بایدن در انتخابات، از آبان و آذر سال ۹۹ انتظارات مسیر معکوسی را در پیش گرفت که نشانه‌های بارزی از آن را می‌توان در متغیرهای اقتصادی یافت.
- یکی از مواردی که افت انتظارات تورمی را نشان می‌دهد، رونق یافتن بازار اوراق دولتی است. دولت در نیمه اول سال ۹۹ عمدتاً با تکلیف بانک‌ها به خرید اوراق دولتی، موفق به فروش اوراق خود شد. با افزایش ۶ درصدی نرخ سود اوراق، برخی صندوق‌ها و افراد نیز در مرداد و شهریور به خرید اوراق روی آوردند اما با شدت گرفتن افزایش قیمت‌ها از انتهای شهریور فروش اوراق تقریباً به صفر رسید. با پیروزی بایدن و معکوس شدن انتظارات، بازار اوراق تا انتهای سال رونق قابل قبولی یافت.
- دولت در هفته آخر سال با افزایش حدود یک درصدی سود اوراق توانست ۱۰ هزار میلیارد تومان از مخارج خود را از طریق فروش اوراق تامین مالی کند.

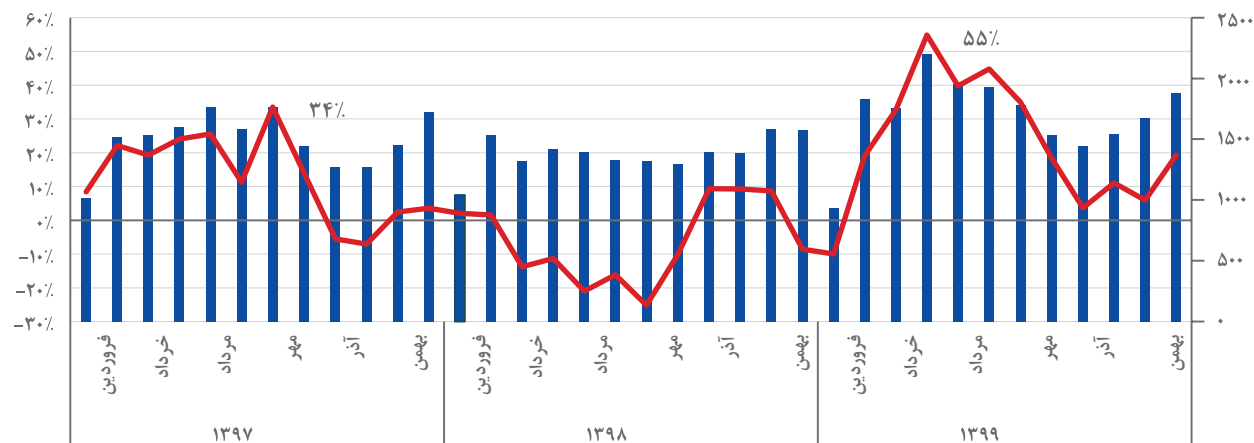
فروش اوراق بدهی دولتی در ۴۲ حراج (میلیارد ریال)

بازار اوراق خزانه اسلامی در بازار ثانویه

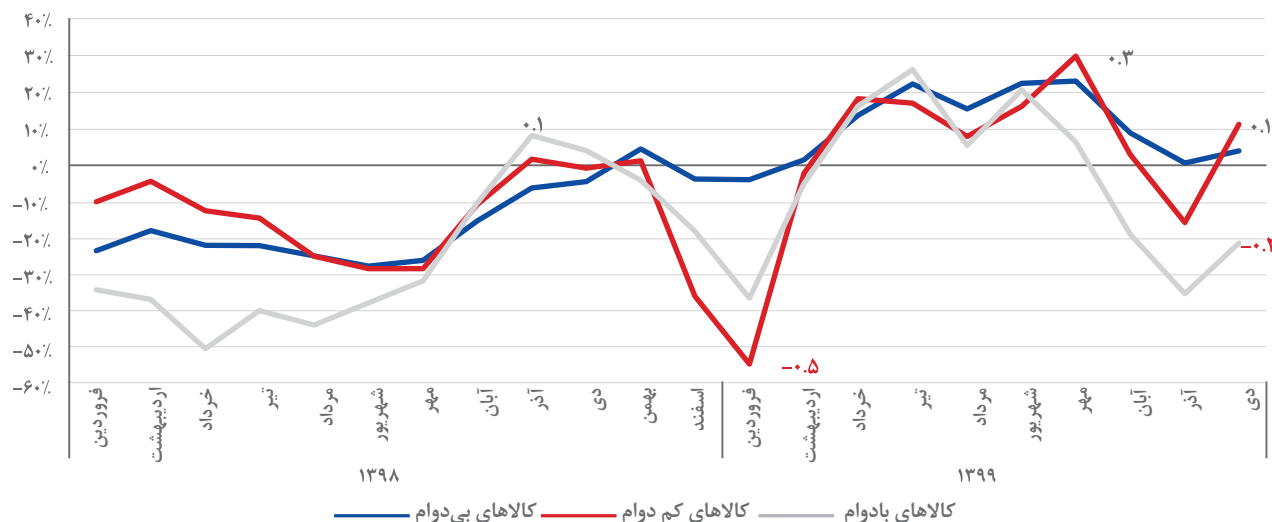

- از شواهد کاهش انتظارات تورمی، کاهش رشد ارزش حقیقی تراکنش‌های شبکه شاپرک است که نشان می‌دهد که رشد میزان معاملات پس از اوج گرفتن از اردیبهشت تا آبان، با تغییر مسیر انتظارات، روندی کاهشی به خود گرفت.

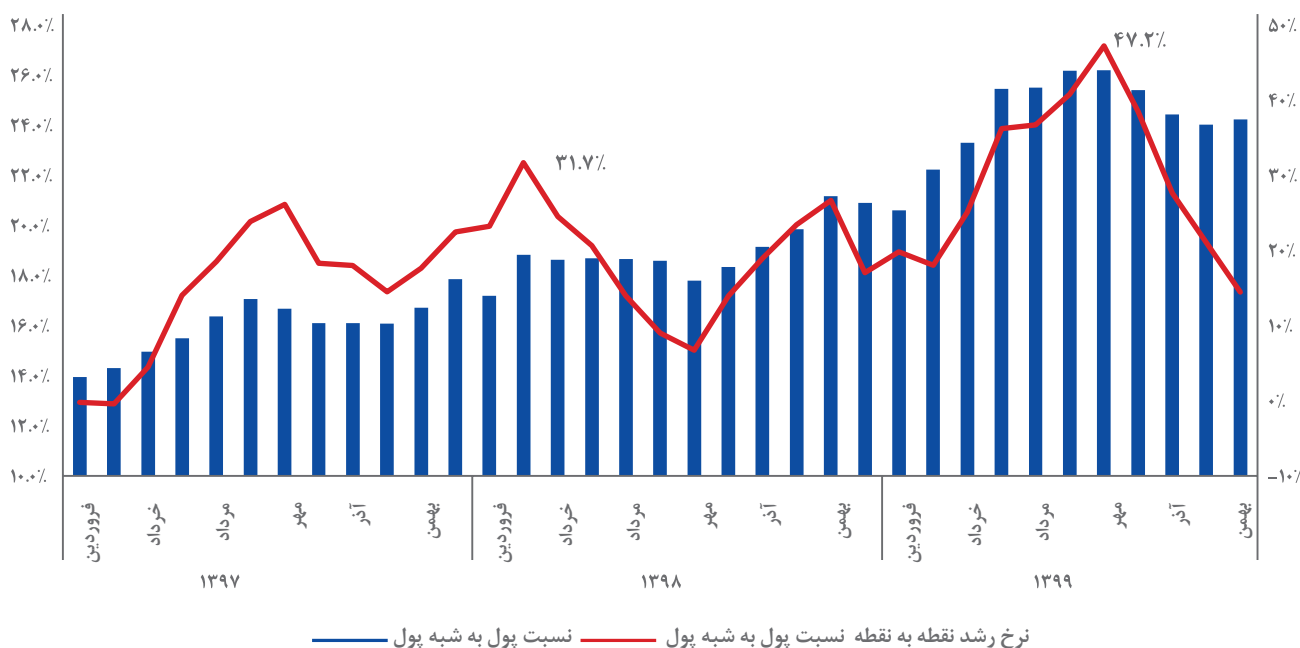
رشد ارزش تراکنش‌های شاپرک (میلیون ریال) به قیمت ثابت سال ۹۵ — رشد نقطه به نقطه ارزش تراکنش‌های شاپرک

رشد ارزش خرده فروشی کالا به قیمت ثابت سال ۱۳۹۵ نسبت به ماه مشابه سال قبل

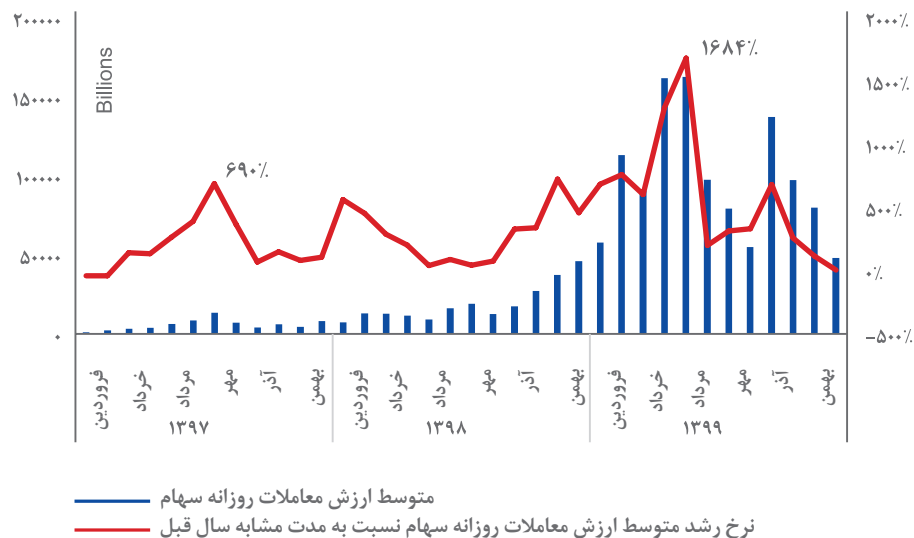
کالاهای بادوام — کالاهای کم دوام — کالاهای بی دوام

نسبت یول به شبه یول

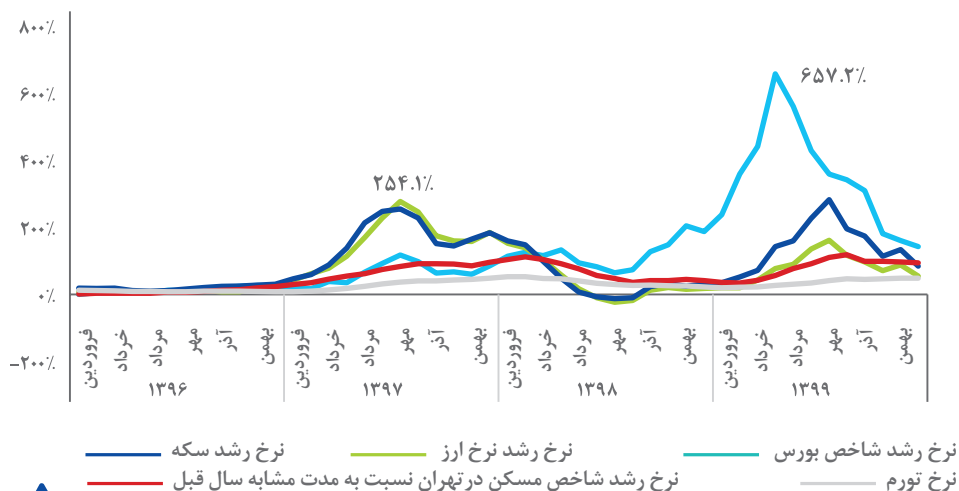
- با کاهش معاملات در بخش‌های مختلف از جمله بخش واقعی و بخش مالی و دارایی‌ها، افراد تمایل به نگهداری نقدینگی خود در سپرده‌های جاری را از دست می‌دهند و لذا نسبت پول (اسکناس و مسکوک بعلاوه سپرده‌های جاری) به شبه پول (سپرده‌های مدت‌دار) کاهش می‌یابد.
- بر اساس آمارهای منتشره توسط بانک مرکزی از آبان سال ۹۹، نرخ رشد نسبت پول به شبه پول تا پایان بهمن روندی نزولی داشته که شاهد دیگری در جهت افت انتظارات تورمی است.

ارزش معاملات سهام

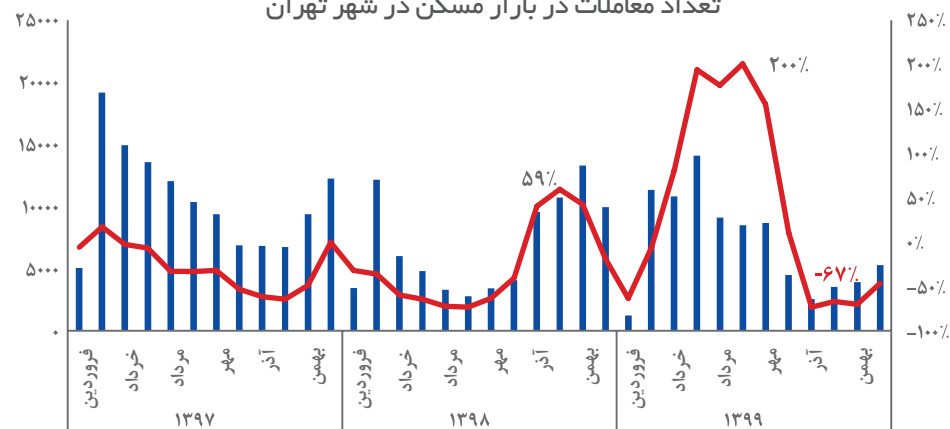

- از دیگر شواهد افت انتظارات تورمی، کاهش تعداد معاملات در بخش مسکن و بازار سهام است که به دنبال افت معاملات، قیمت‌ها نیز در بازار سهام تا حد زیادی تعدیل شدند. همچنین رشد قیمت‌ها در بازار مسکن نیز متوقف شد.
- انتظار می‌رود این رویه، در صورت تداوم وضعیت فعلی روابط خارجی ادامه داشته باشد.
- در صورت بازگشت به شرایط برجام، مجدداً شوک منفی به انتظارات وارد شده و منجر به کاهش بیشتر معاملات در بخش دارایی‌ها خواهد شد و احتمالاً بر قیمت‌ها نیز اثر کاهشی خواهد داشت.

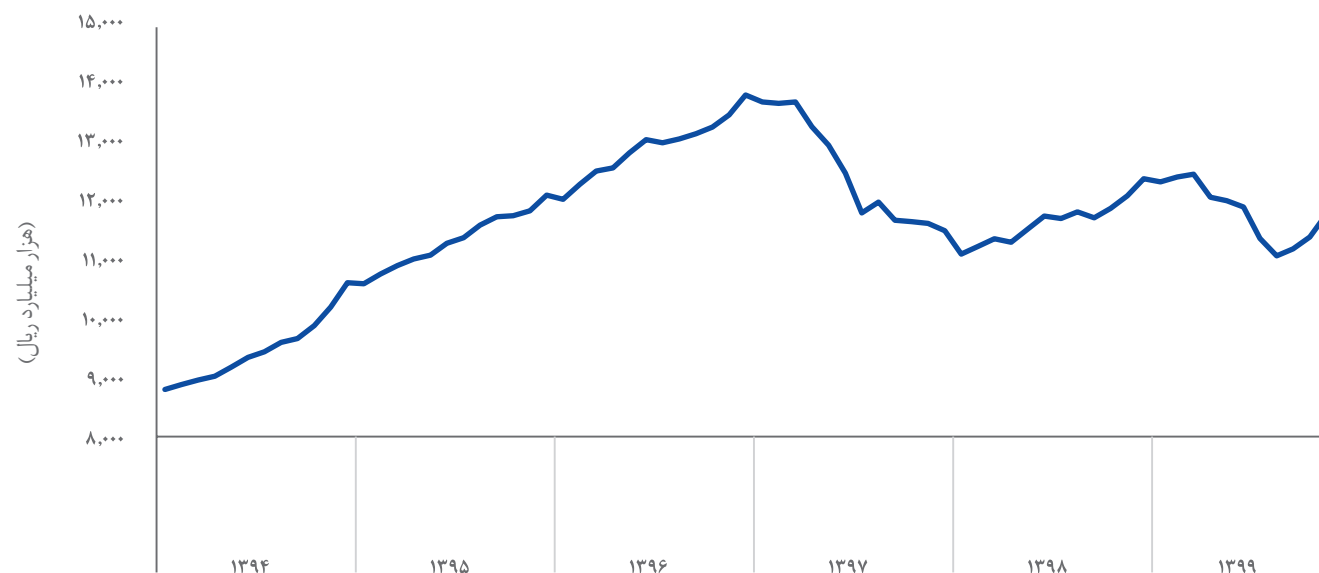
بازدهی بازار داراییها (نسبت به مدت مشابه سال قبل)

تعداد معاملات در بازار مسکن در شهر تهران

نسبت نقدینگی به شاخص قیمت‌ها - سال پایه ۹۵ (نقدینگی حقیقی)

- با وجود کاهش انتظارات تورمی، می‌توان انتظار داشت که رشدهای بزرگ در نقدینگی و به ویژه پایه پولی مجدداً تورم را به اقتصاد برگردانند. از جمله مواردی که می‌تواند این خطر را ایجاد کند رشد ۴۴٫۵ درصدی نقدینگی در پایان بهمن سال ۹۹ نسبت به مدت مشابه سال قبل است که رشدی کم‌سابقه در نقدینگی است.
- افزایش نقدینگی اصولاً افزایش قیمت‌ها را به همراه دارد بطوری که در بلندمدت قیمت‌ها متناسب با رشد نقدینگی افزایش می‌یابد. به این دلیل اصولاً نسبت نقدینگی به شاخص قیمت‌ها (نقدینگی حقیقی) پس از هر دوره معودی با نزول بر اثر افزایش قیمت‌ها همراه است.
- با این وجود، با افزایش شدید قیمت‌ها در سال ۱۳۹۹، با وجود افزایش ۴۴٫۵ درصدی نقدینگی، نقدینگی حقیقی روند صعودی به خود نگرفت. زیرا بخشی از افزایش قیمت‌ها به دلیل انتظارات تورمی بالا، پیش‌خور و اثر نقدینگی همزمان بر قیمت‌ها تخلیه شده بود، لذا اثر ثانویه چندان بر قیمت‌ها نخواهد داشت. اما ادامه رشد نقدینگی و پایه پولی در سالهای بعد مجدداً مانند گذشته زمینه‌ساز تورم خواهد بود.

در دی ماه ۹۹ بازگشت به برجام و در نتیجه ریزش بازار سهام و رکود بازار مسکن به عنوان سناریوی محتمل مورد بررسی قرار گرفت. در حال حاضر قضاوت کلی در مورد آینده بازارهای دارایی تغییری نداشته و اعتقاد بر این است که رکود بازارهای دارایی با توجه به افت انتظارات تورمی ادامه خواهد داشت. هر چند، در بازار سرمایه در صورت تثبیت نرخ ارز در محدوده ۲۰-۲۲ هزار تومان، بسیاری از سهام صنایع بزرگ از نظر سودآوری در وضعیت قابل قبولی قرار خواهند داشت. پیش‌بینی دی ماه دیدگاه در جدول زیر نمایش داده شده است.

بازارهای دارایی	پیامدها	سناریوی ۱: بازگشت به برجام (احتمال زیاد)
- افت شاخص بازار سهام جهت تعدیل با نرخ‌های جدید ارز - رکود سنگین و کاهش قیمت در بازار مسکن	- آزاد شدن ذخایر بلوکه شده و فروش دلارهای نفتی در بازار - تأمین کسری بودجه در سال ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ به کمک صادرات نفت و منابع آزاد شده - سیاست‌های پولی متعادل - افت قابل توجه نرخ ارز تا تابستان ۱۴۰۰ - افت شاخص بازار سهام جهت تعدیل با نرخ‌های جدید ارز - رکود سنگین و کاهش قیمت در بازار مسکن - افت تورم	۱
رونق و التهاب مجدد بازار سهام و مسکن و سایر دارایی‌ها	- چاپ قابل توجه پول جهت جبران کسری بودجه در زمستان سال ۱۳۹۹ - بازگشت مجدد انتظارات تورمی - افزایش فشار تراز پرداخت‌ها و افزایش قیمت ارز - افزایش تورم - رونق مجدد بازار سهام و مسکن و سایر دارایی‌ها	۲ سناریوی ۲: عدم بازگشت به برجام (احتمال کم)

بازار سرمایه

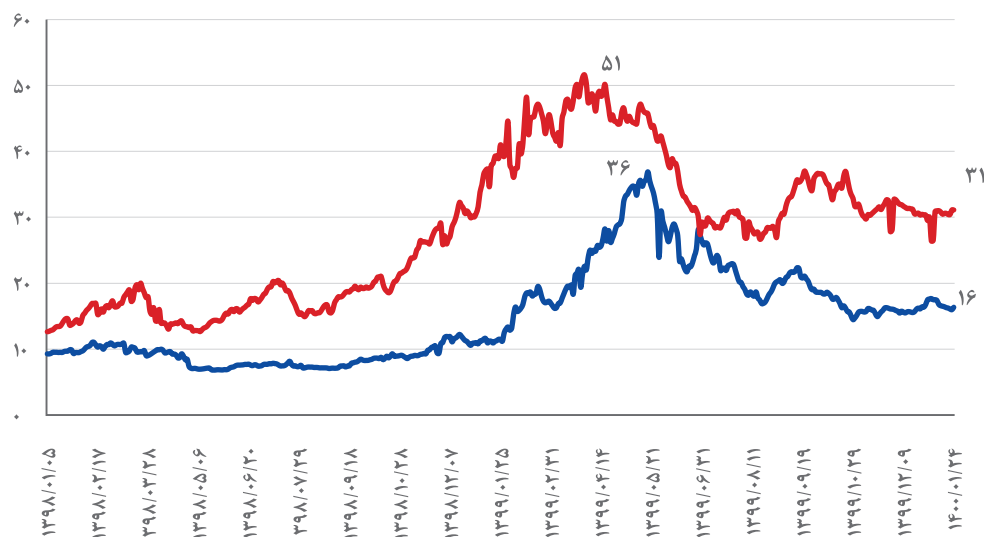
مطالعه روندها و اخبار تأثیرگذار بر بازارهای سرمایه

قفل شدن سهم‌های کوچک و متوسط در صف‌های فروش موجب افزایش اختلاف P/E آنها با سهم‌های بزرگ شده است

روند تغییرات نسبت P/E گذشته‌نگر (ttm) بازار سرمایه

مقایسه نسبت P/E گذشته‌نگر (ttm) شرکت‌های بزرگ و کوچک فعال در بازار سرمایه

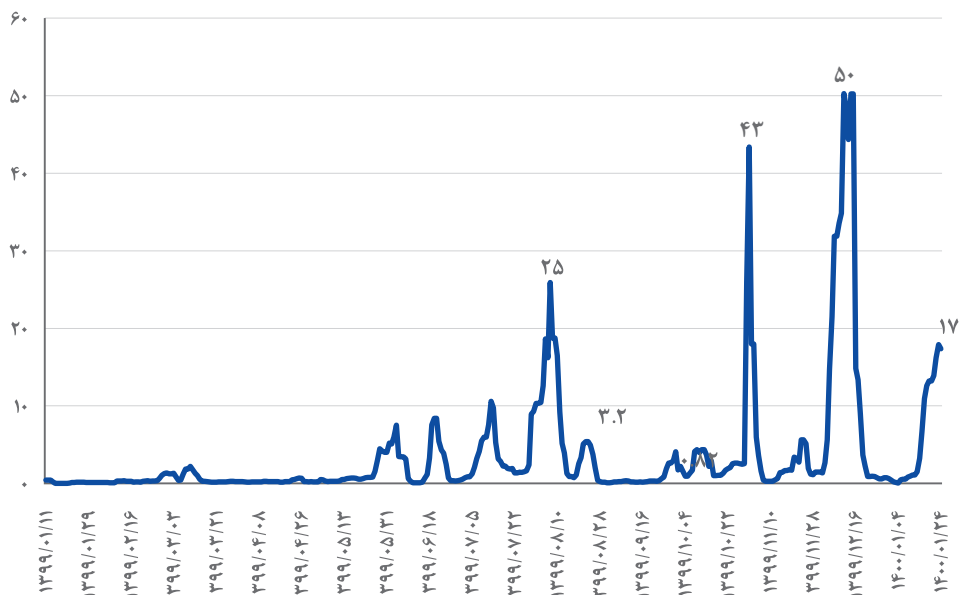

شرکت‌های بزرگ ————— شرکت‌های کوچک

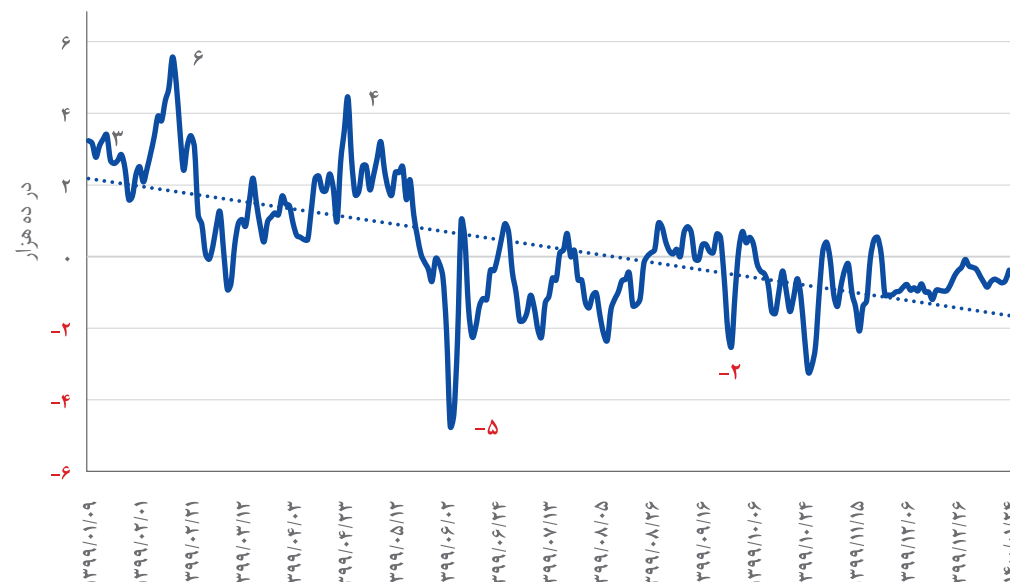
* تقسیم‌بندی شرکت‌های بزرگ و کوچک بر اساس ارزش بازار آنها بوده است. شرکت‌های بزرگ شامل ۴۰ نماد عمدتاً فعال در صنایع معدنی، فلزات اساسی و شیمیایی (بجز شرکت‌های سرمایه‌گذاری چندرشته‌ای صنعتی، بانک‌ها و شرکت‌های سرمایه‌گذاری) و شرکت‌های کوچک شامل ۶۵ نماد عمدتاً فعال در حوزه‌های سیمان، غذایی و دارویی می‌باشند.

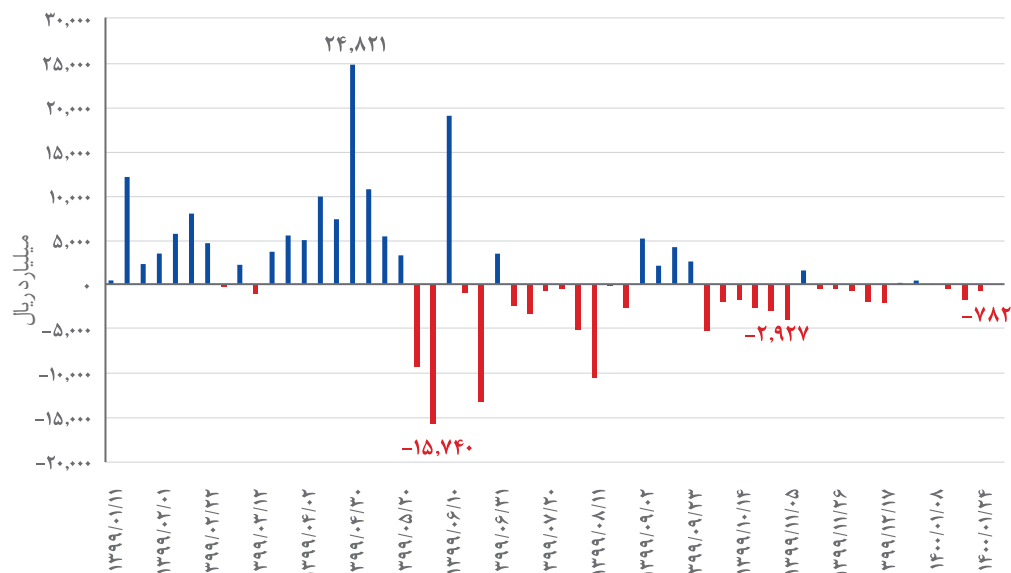
نسبت ابطال به صدور ۷ روزه صندوق‌های در سهام

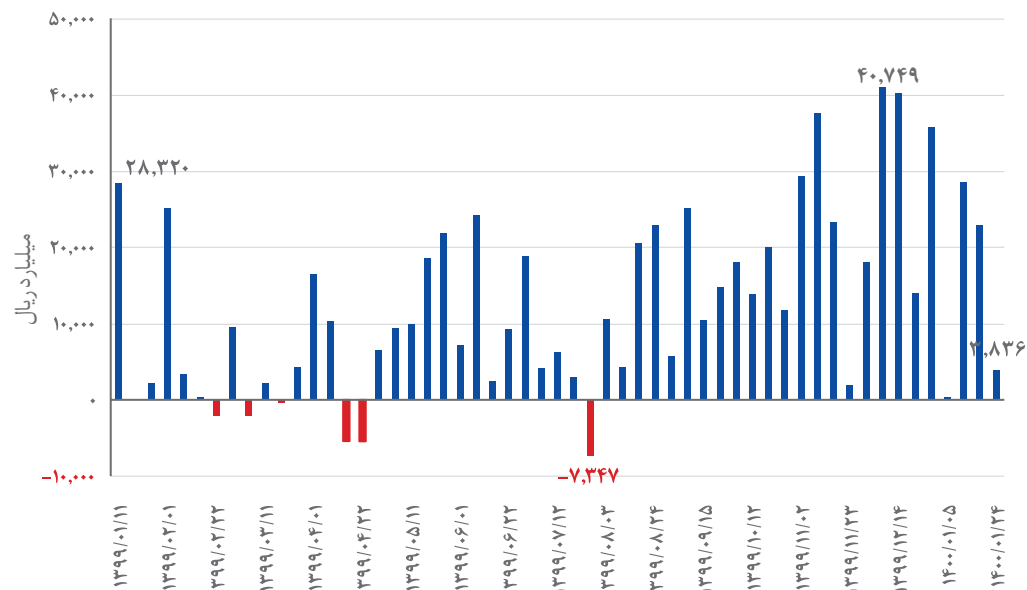
میانگین سه روزه نسبت خالص ورود پول حقیقی به ارزش بازار سرمایه

خالص ورود پول هفتگی به صندوق‌های در سهام

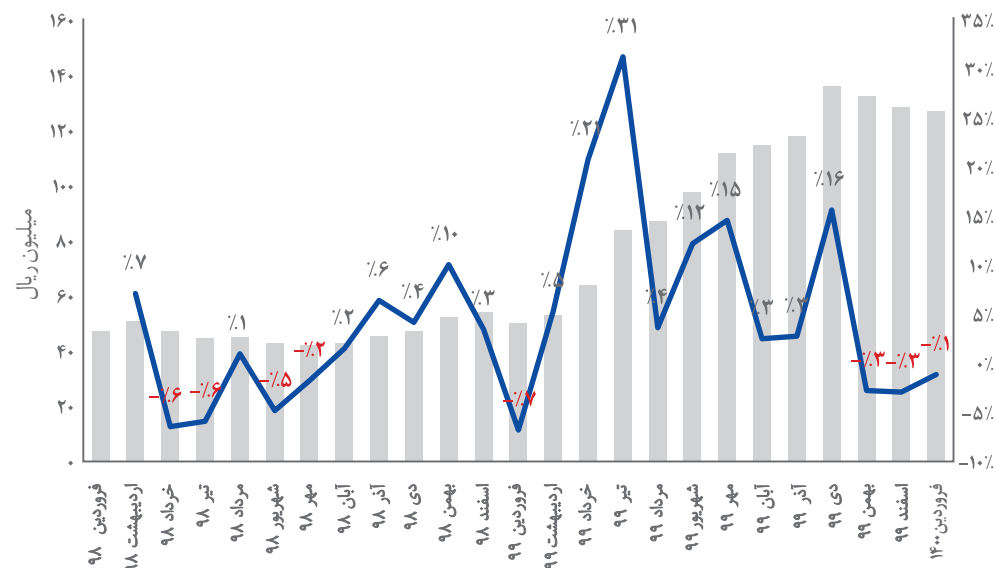

خالص ورود پول هفتگی به صندوق‌های با درآمد ثابت

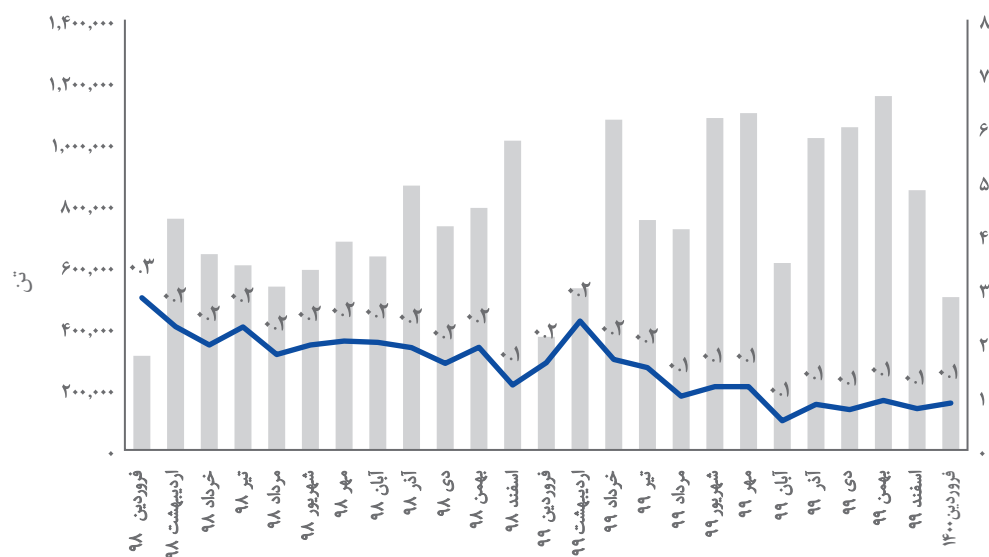
میانگین قیمت معامله سبد محصولات فولادی بورس کالا در فروردین ۱٪ کاهش ماهانه را نشان می‌دهد

ارزش هر تن محصولات فولادی

درصد تغییرات ارزش هر تن — ارزش هر تن محصولات فولادی (میلیون ریال)

حجم معاملات و نسبت تقاضا به عرضه محصولات فولادی

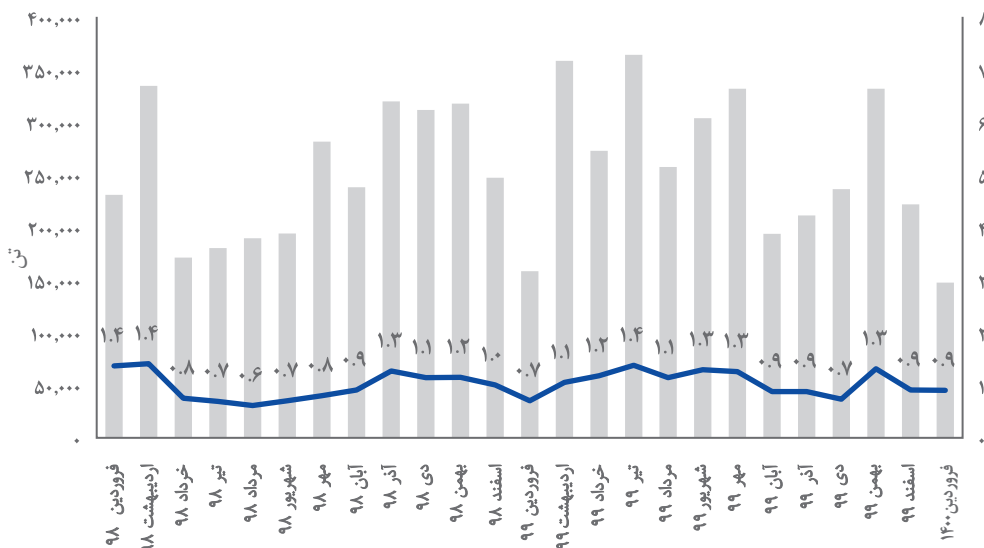
نسبت تقاضا به عرضه — حجم معامله (تن)

* محصولات فولادی شامل شمش فولاد، تختال، انواع ورق، میلگرد و تیر آهن می‌باشد.

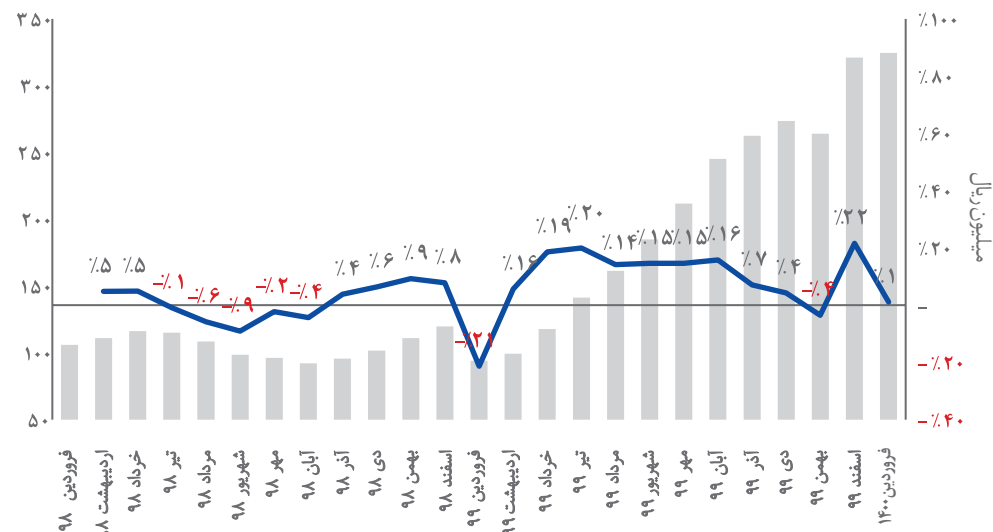
میانگین قیمت معامله سبد محصولات پلیمری بورس کالا در فروردین، ۱٪ افزایش ماهانه را نشان می‌دهد

ارزش هر تن محصولات پلیمری

حجم معامله و نسبت تقاضا به عرضه محصولات پلیمری

حجم معامله (تن) ————— نسبت تقاضا به عرضه

ارزش هر تن محصولات پلیمری (میلیون ریال) ————— درصد تغییرات ارزش هر تن

* سبد محصولات پلیمری شامل پلی اتیلن سنگین، پلی اتیلن سبک، پلی وینیل کلراید، پلی اتیلن ترفتالات، پلی استایرن و پلی پروپیلن می‌باشد.

پرونده ویژه

بررسی تراز عرضه و تقاضای گاز طبیعی در افق ۱۴۰۴

- اگر چه افزایش ظرفیت تولید گاز کشور طی دو دهه باعث شده گاز به عنوان یک منبع نامحدود لحاظ شده و حوزه‌های تقاضای مختلفی بر مبنای آن در کشور توسعه یابد، ولی توازن عرضه و تقاضای گاز طبیعی کشور بعد از سال ۱۴۰۰ در معرض تغییر جدی قرار دارد.
- با وجود رشد سالانه تولید گاز طبیعی در دهه ۹۰، دو روند کاملاً متفاوت در تولید گاز از میدان پارس جنوبی و سایر میادین گازی مستقل کشور مشاهده می‌شود. افت تولید در میادین گازی مستقل، از ابتدای دهه ۹۰ شروع شده و در بازه مذکور سالانه ۱۴٪ بوده است، درحالی‌که پارس جنوبی با تکمیل فازهای باقیمانده رشد تولید سالانه قریب به ۱۸٪ را تجربه نموده است.
- انتظار می‌رود افت تولید پارس جنوبی بصورت محسوس بعد از سال ۱۴۰۰ شروع گردد. اگرچه امکان تثبیت برداشت برای دوره چند ساله با تعریف پروژه‌های فشار افزایی وجود دارد، ولی پیچیدگی‌های فنی و ابعادی این پروژه‌ها شانس تحول موثر تا افق ۱۴۰۴ را کمرنگ می‌کند.
- گازرسانی به تمام شهرها و روستاها، توسعه صنایع پتروشیمی، فولاد و نیروگاهی، تغییر سوخت مصرفی در صنایع و استفاده از فرصت‌های صادراتی از عمده‌ترین حوزه‌های محرک تقاضای گاز در دهه اخیر بوده‌اند. در این بین صنایع عمده کشور و نیروگاه‌ها بیشترین رشد مصرف گاز طبیعی را در دهه ۹۰ به خود اختصاص داده‌اند.
- در این مطالعه رشد تقاضای بخش‌های خانگی و نیروگاهی در قالب سناریوهای مختلف لحاظ شده و در ۳ سناریو به بررسی توازن عرضه و تقاضای گاز طبیعی کشور در افق ۱۴۰۴ پرداخته شده است. در سناریو ادامه رشد کنونی تقاضای بخش‌های مذکور، کسری عرضه گاز طبیعی در ۱۴۰۴ به دو سوم گاز تولیدی کشور بالغ می‌گردد و سیاست‌گذار ناچار است از بین تقاضای صنعت و خانگی یک بخش را انتخاب نماید و راه میانه‌ای جهت انتخاب وجود ندارد. در سناریو کاهش رشد تقاضا، کسری گاز به نیمی از گاز تولیدی تقلیل می‌یابد و در صورتیکه بخش صنعت نسبت به خانگی اولویت نیابد، تولید زیر ظرفیت از وضعیت کنونی ماه‌های سرد سال به کل سال تسری می‌یابد. و نهایتاً در سناریو عدم رشد تقاضای بخش‌های فوق الذکر، کسری عرضه به سی درصد کل کاهش یافته و صنعت در صورت عدم اولویت، در نیمه دوم سال می‌بایست عمدتاً پایین‌تر از ظرفیت کار کند.

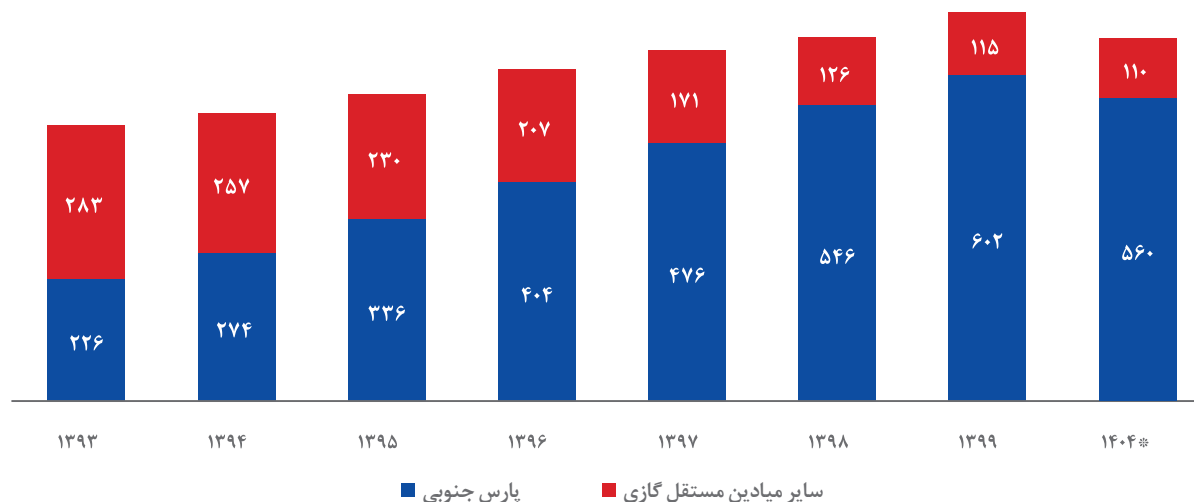
متعاقب افت میادین مستقل گازی در دهه ۹۰، افت تولید پارس جنوبی نیز در سال‌های آتی انتظار می‌رود

تولید گاز طبیعی کشور در بازه سال‌های ۱۳۹۳-۱۳۹۹ رشد سالانه ۶٪ را تجربه نموده است. با این وجود دو روند کاملاً متفاوت در تولید گاز از میدان پارس جنوبی و سایر میادین گازی مستقل کشور مشاهده می‌شود. افت تولید در میادین گازی مستقل، از ابتدای دهه ۹۰ شروع شده و در بازه مذکور سالانه ۱۴٪ بوده است، در حالیکه پارس جنوبی با تکمیل فازهای باقیمانده رشد تولید سالانه قریب به ۱۸٪ را تجربه نموده است.

میدان پارس جنوبی در شرایط حاضر، کمتر از ۱۰٪ با حداکثر پتانسیل بهره‌برداری خود فاصله دارد که آن هم عمدتاً مربوط به پروژه توسعه فاز ۱۱ است. انتظار می‌رود فازهای میدان پارس جنوبی به زودی وارد مرحله افت فشار گردند. لازم بذکر است این افت فشار بصورت محدود اکنون نیز شروع شده است، ولی در سال‌های آتی می‌تواند سرعت بگیرد. اگرچه امکان جلوگیری از افت فشار و تثبیت برداشت برای یک دوره چند ساله در پارس جنوبی وجود دارد، ولی پیچیدگی‌های انجام این پروژه‌ها نظیر ساخت سکوها ۲۰ هزار تن و کمپرسورهای گاز ترش به نحوی است که تا افق ۱۴۰۴ تحولی موثر در این زمینه انتظار نمی‌رود. با این وجود راهکارهایی نظیر ترمیم و تعمیر چاه‌ها می‌تواند در کوتاه‌مدت به کاهش افت فشار کمک کند.

با لحاظ جمیع جهات، تولید پارس جنوبی بر مبنای رسیدن به حداکثر توان بهره‌برداری در سال ۱۴۰۰ و افت فشار سالانه معادل یک فاز از سال ۱۴۰۱ پیش‌بینی می‌شود. در مورد سایر میادین مستقل گازی ثابت تولید در محدوده کنونی با اقداماتی نظیر توسعه میادین جدید و ترمیم و تعمیر در میادین کنونی در افق ۱۴۰۴ پیش‌بینی می‌گردد، که جمعاً معادل تولید ۶۷۰ میلیون مترمکعب گاز طبیعی در روز می‌باشد.

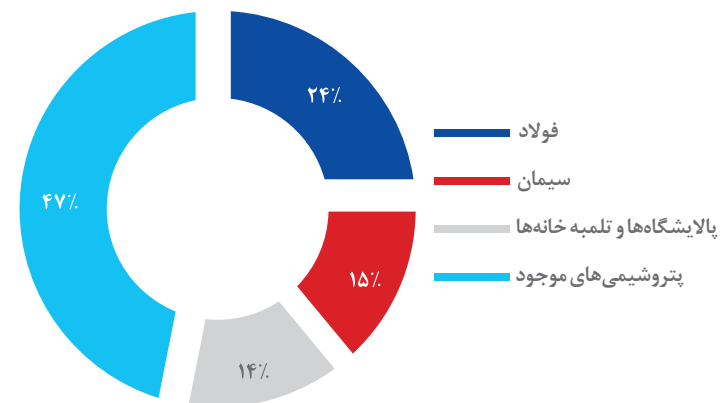
تولید گاز طبیعی کشور (میلیون مترمکعب در روز)

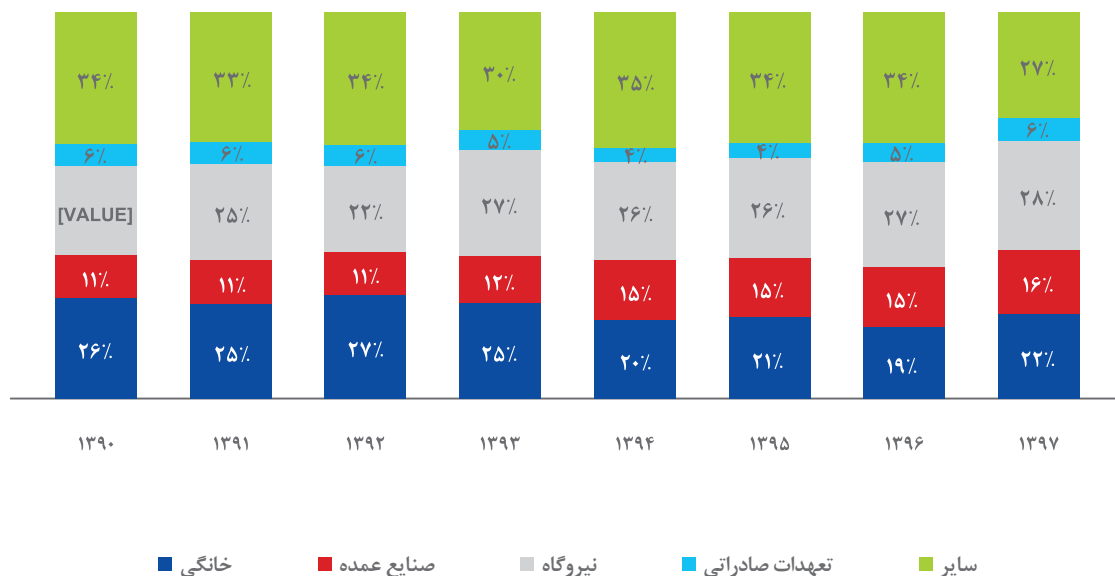
بیشترین سهم از مصرف گاز در کشور، به نیروگاه‌ها و پس از آن به مصارف خانگی و صنایع عمده اختصاص دارد

حوزه‌ها و صنایع متعددی در کشور بر مبنای پتانسیل میدان پارس جنوبی گسترش یافته‌اند که صنایع نیروگاهی، پتروشیمی و فولاد از این جمله هستند. همچنین گازرسانی به تمام شهرها و روستاهای بالای ۲۰ خانوار کشور در دستور کار قرار گرفته که پیشرفت بالایی داشته است. صادرات گاز طبیعی، استفاده در حمل و نقل، کشاورزی و تزریق به میادین نفتی از جمله سایر حوزه‌های رو به گسترش مصرف گاز در کشور بوده است.

سهم صنایع از متوسط مصرف روزانه گاز در صنایع عمده

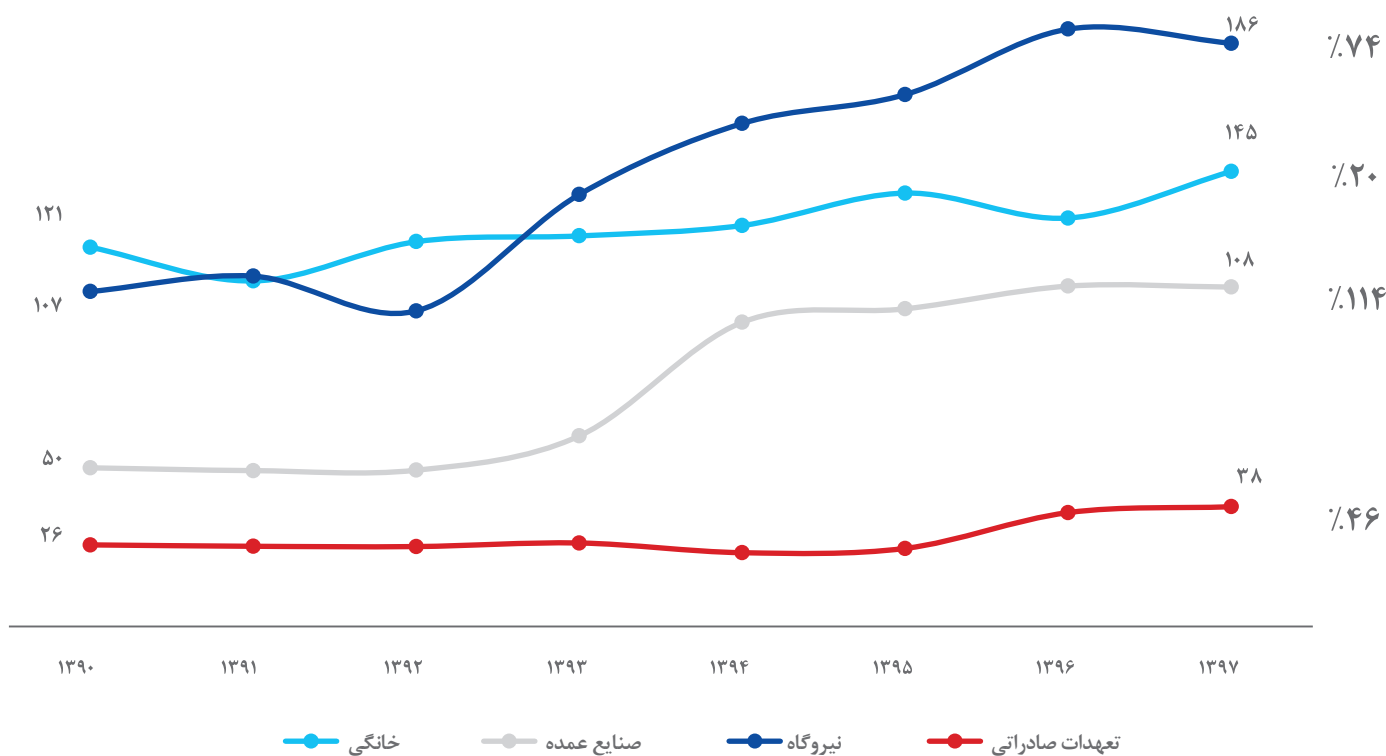
سهم بخش‌های اصلی از متوسط مصرف روزانه گاز

صنایع نیروگاهی و صنایع عمده شاهد بیشترین رشد مصرف گاز طبیعی در دهه ۹۰ بوده‌اند

بزرگترین رشد مصرف گاز طبیعی در حوزه‌های نیروگاهی و صنایع عمده اتفاق افتاده است. در صنعت نیروگاهی علاوه بر رشد تولید برق کشور، تغییر خوراک نیروگاه‌ها از سوخت مایع به گاز طبیعی بدلیل ارزان بودن گاز طبیعی و همچنین تاثیرات زیست محیطی مخرب سوخت‌های مایع، از مهمترین دلایل این رشد بوده‌اند. در صنایع عمده نیز توسعه صنایع پتروشیمی و فولاد بر مبنای خوراک و سوخت گاز طبیعی و همچنین جایگزینی گاز طبیعی نسبت به سوخت‌های مایع در صنعت سیمان موجب افزایش مصرف در این صنایع گردیده است.

رشد مصرف گاز طبیعی (میلیون مترمکعب در روز) و رشد تجمیعی مصرف

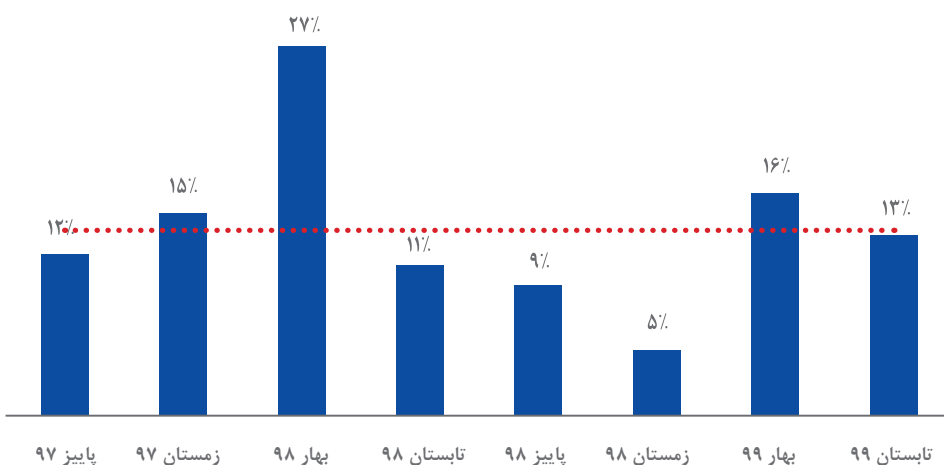

رشد مصرف خانگی گاز در ۸ فصل منتهی به تابستان ۹۹ بصورت میانگین ۱۳٪ بوده است

مصرف گاز خانگی در ماه‌های سال توزیع کاملاً نامتقارنی دارد. در ماه‌های سرد سال مصرف گاز تا بیش از ۴ برابر ماه‌های گرم سال نیز می‌رسد. این در حالی است که در ماه‌های سرد تقاضای بالقوه بیش از مصرف محقق شده بوده و بخشی از تقاضا بدلیل محدودیت تولید محقق نمی‌گردد. لذا رشد مصرف در فصول گرم سال نظیر تابستان و بهار وضعیت رشد تقاضای گاز را بهتر نشان می‌دهد. در ۸ فصل منتهی به تابستان ۹۹ رشد فصلی مصرف گاز بصورت میانگین ۱۳٪ بوده است. این عدد را می‌توان به عنوان مبنای رشد سالانه تقاضای بالقوه بخش خانگی در افق ۱۴۰۴ در نظر گرفت که عددی معادل ۳۵۰ میلیون مترمکعب در روز در سال ۱۴۰۴ را نشان می‌دهد.

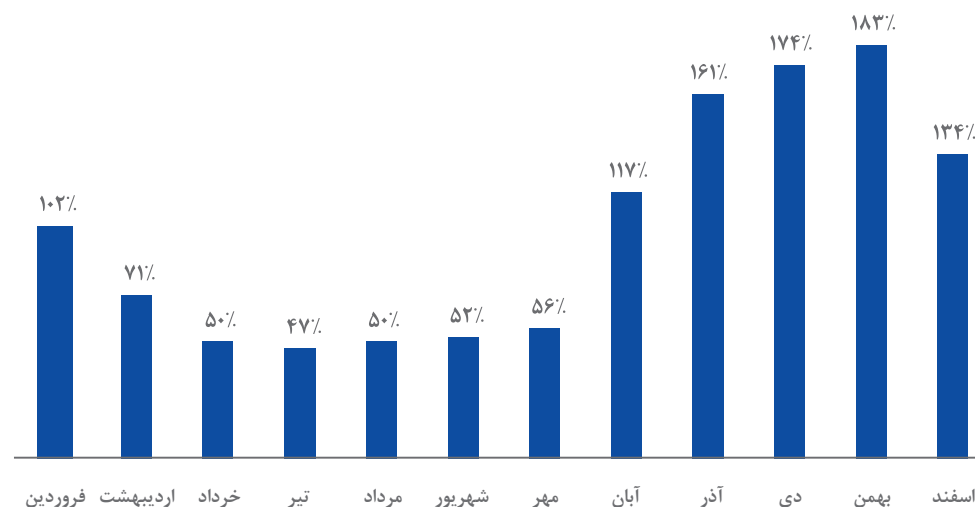
در برآورد تراز گاز طبیعی کشور در افق ۱۴۰۴ علاوه بر سناریو رشد سالانه ۱۳ درصدی بخش خانگی، سناریو رشد ۶ درصدی و سناریو عدم رشد مصرف نیز بررسی شده است.

درصد رشد مصرف روزانه خانگی در هر فصل نسبت به فصل متناظر سال قبل

..... میانگین رشد در ۸ فصل گذشته — درصد رشد نسبت به فصل متناظر سال قبل

نسبت گاز خانگی روزانه مصرفی در ماه‌های سال به میانگین سال

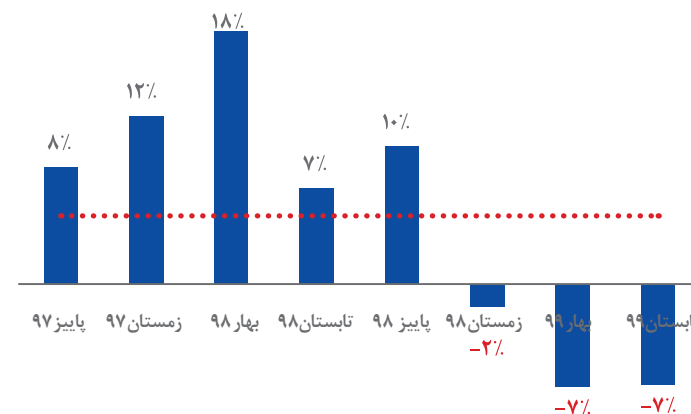

تقاضای بخش‌های تجاری عمومی، کشاورزی و حمل و نقل در ۱۴۰۴ جمعاً ۸۶ میلیون مترمکعب در روز پیش بینی می‌شود

بخش‌های تجاری عمومی، کشاورزی و حمل و نقل حدود ۸ درصد از کل مصرف گاز کشور را به خود اختصاص می‌دهند. پیش‌بینی مصرف گاز در این بخش‌ها نیز بر اساس میانگین رشد مصرف در ۸ فصل گذشته لحاظ شده است. این میانگین در بخش تجاری عمومی ۵٪، کشاورزی ۲۴٪ و در بخش حمل و نقل ۲٪ می‌باشد.

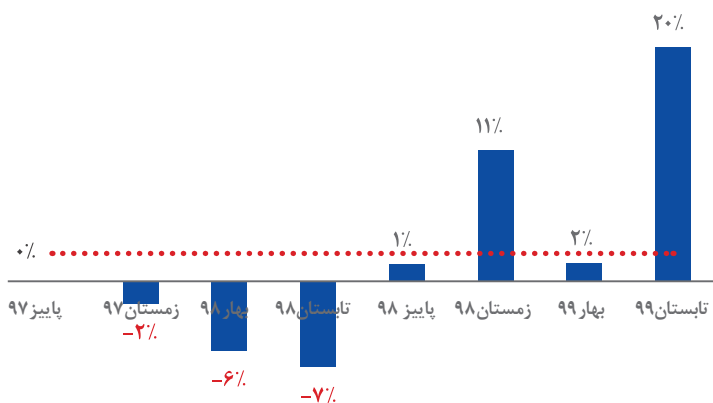
با مبنا قرار دادن رشدهای مذکور، تقاضای بخش تجاری عمومی در افق ۱۴۰۴ معادل ۳۰ میلیون مترمکعب در روز، کشاورزی ۳۲ و حمل و نقل ۲۴٫۵ میلیون مترمکعب در روز برآورد شده است.

رشد مصرف روزانه تجاری عمومی در هر فصل نسبت به فصل متناظر سال قبل

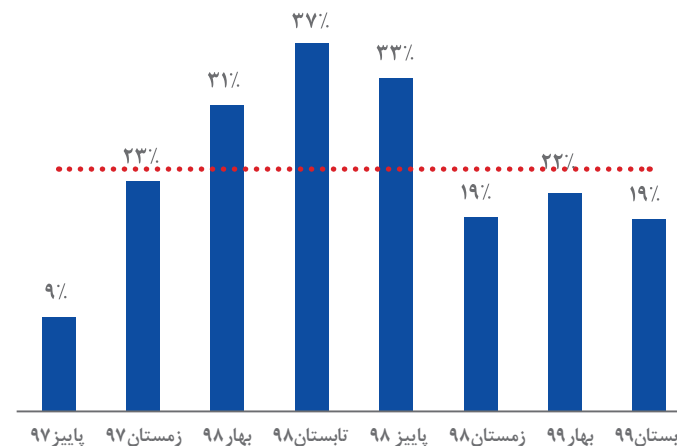
درصد رشد نسبت به فصل متناظر سال قبل — میانگین رشد در ۸ فصل گذشته

رشد مصرف روزانه حمل و نقل در هر فصل نسبت به فصل متناظر سال قبل

درصد رشد نسبت به فصل متناظر سال قبل — میانگین رشد در ۸ فصل گذشته

رشد مصرف روزانه کشاورزی در هر فصل نسبت به فصل متناظر سال قبل

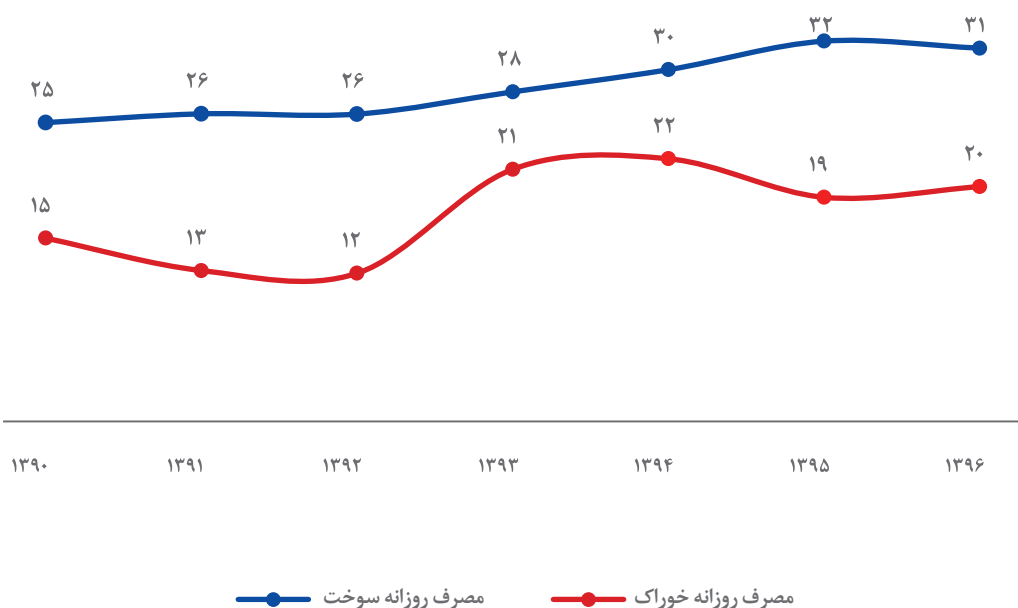

درصد رشد نسبت به فصل متناظر سال قبل — میانگین رشد در ۸ فصل گذشته

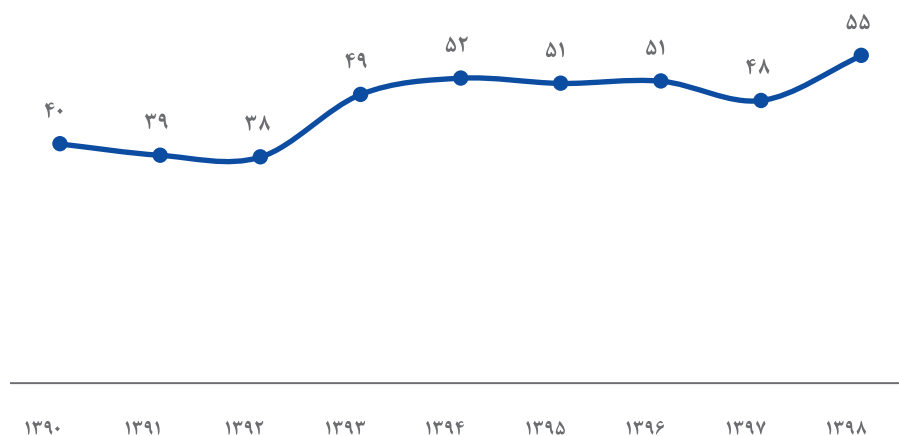
تقاضای گاز طبیعی صنعت پتروشیمی در سال ۱۴۰۴ معادل ۱۳۲ میلیون مترمکعب در روز پیش بینی می شود

گاز طبیعی مصرفی در صنعت پتروشیمی به دو دسته سوخت و خوراک تقسیم می شود. سوخت مصرفی در سال ۱۴۰۴ متناسب با کل ظرفیت تولید برنامه ریزی شده کشور که ۱۳۳ میلیون تن می باشد، لحاظ شده است. گاز خوراک مصرفی صنعت نیز متناسب با افتتاح طرح های اوره و متانول تا سال ۱۴۰۴ برآورد شده است. هم اکنون ۷.۵ میلیون تن ظرفیت تولید اوره و ۱۲.۳ میلیون تن ظرفیت تولید متانول در کشور است. با ادامه توسعه صنعت و افتتاح طرح های در دست احداث، پیش بینی می شود بیش از ۳.۸ میلیون تن به ظرفیت اوره کشور و ۸.۳ میلیون تن به ظرفیت متانول کشور افزوده گردد. لذا برآورد می شود گاز طبیعی روزانه مورد تقاضای صنعت پتروشیمی در افق ۱۴۰۴ جمعاً به ۱۳۲ میلیون مترمکعب مشتمل بر ۶۸ میلیون مترمکعب بخش سوخت و ۶۴ میلیون مترمکعب بخش خوراک برسد.

مصرف روزانه به تفکیک سوخت و خوراک (میلیون مترمکعب)

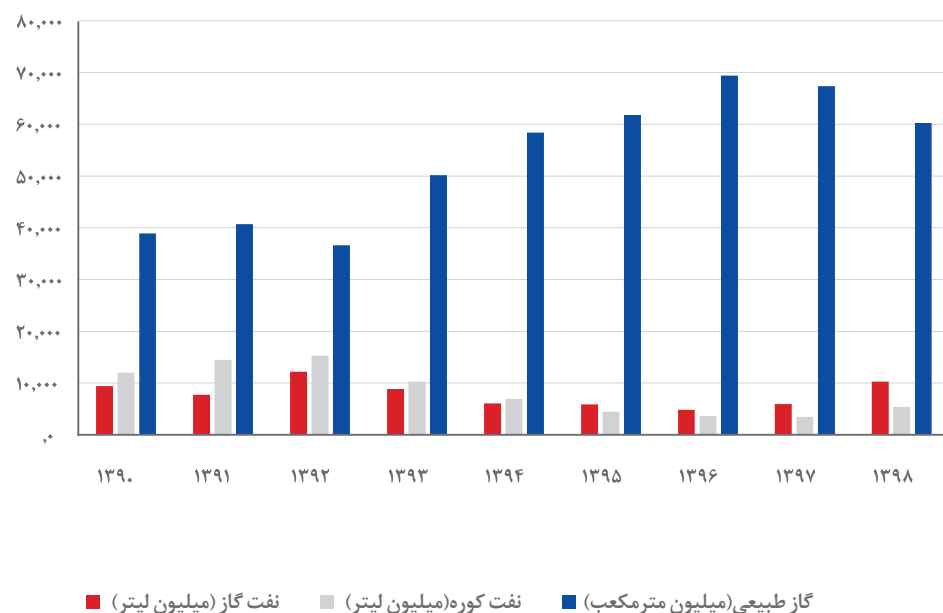
مصرف روزانه گاز پتروشیمی (میلیون مترمکعب)

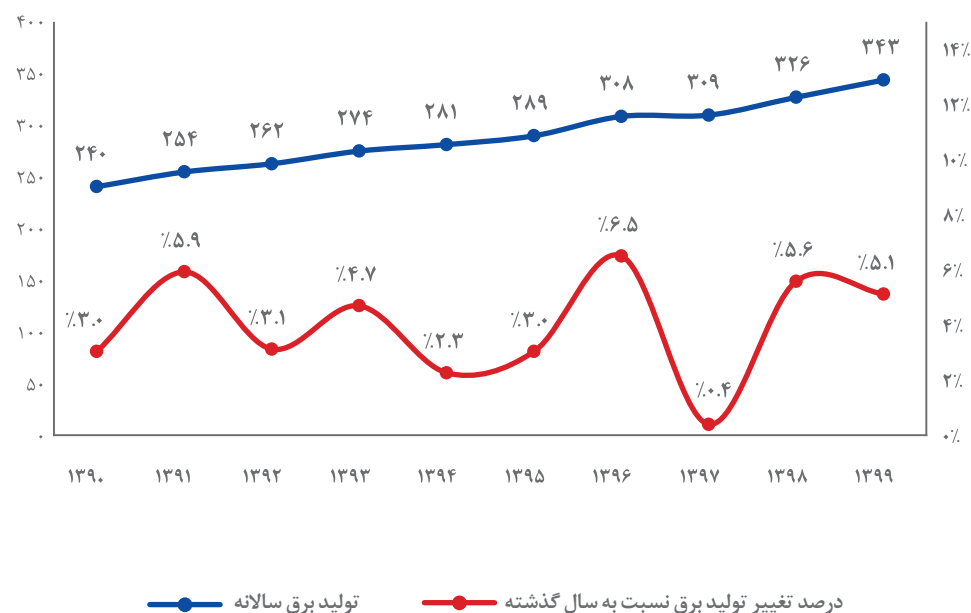
تقاضای گاز طبیعی نیروگاه‌های کشور در سال ۱۴۰۴ معادل ۲۶۰ میلیون مترمکعب در روز پیش‌بینی می‌شود

از سال ۱۳۹۳ بدلیل قیمت بالاتر سوخت مایع و امکان فروش و صادرات آن و همچنین تاثیرات مخرب زیست محیطی مصرف آن در نیروگاه‌ها، جایگزینی آن با گاز طبیعی در دستور کار قرار گرفت که تا سال ۱۳۹۶ بصورت مستمر این روند جایگزینی ادامه یافت. اگر چه در سال‌های بعد به دلیل تحریم و عدم امکان صادرات بخشی از سوخت مایع و همچنین کمبود گاز در فصول سرد بخشی از سوخت مایع جایگزین شده مجدداً به سبد خوراک نیروگاه‌ها بازگشت. اما با این وجود در برآورد تقاضای گاز طبیعی در صنعت نیروگاهی کشور، سال ۱۳۹۶ به لحاظ ترکیب سوخت مبنا قرار گرفته است. تولید برق در کشور در بازه بلندمدت (۱۵ ساله) رشد ۴٪ سالانه را نشان می‌دهد. در برآورد تراز گاز طبیعی کشور در افق ۱۴۰۴ در سناریو پایه رشد ۴٪ سالانه را مبنا قرار داده و در سناریوهای دیگر رشد ۲ درصدی و عدم رشد نیز مورد بررسی قرار می‌گیرد.

سوخت مصرفی نیروگاه‌ها به تفکیک

تولید برق سالانه کشور (هزار مگاوات ساعت)

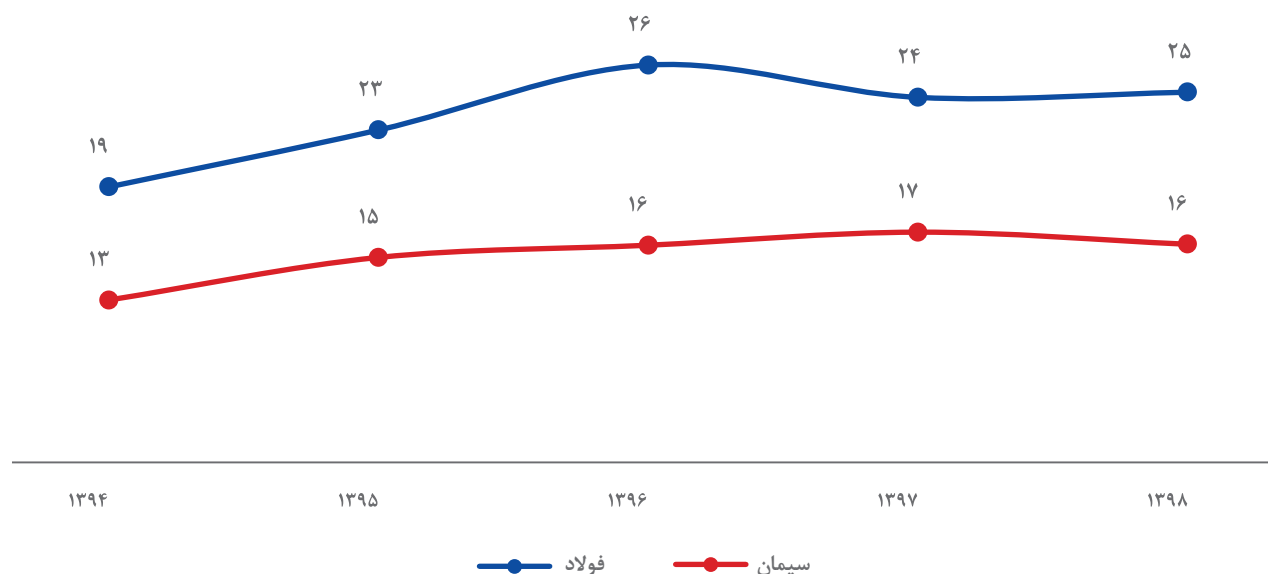

تقاضای گاز طبیعی صنعت فولاد و سیمان در سال ۱۴۰۴ به ترتیب ۴۴ و ۲۲ میلیون مترمکعب در روز پیش‌بینی می‌شود

فولاد: صنعت فولاد در ایران بر مبنای احیای سنگ آهن با گاز طبیعی در واحدهای احیا مستقیم شکل گرفته است که این واحدها بیشترین مصرف گاز در زنجیره فولاد را به خود اختصاص می‌دهند. تقاضای گاز طبیعی در صنعت فولاد متناسب با ظرفیت پیش‌بینی شده این صنعت در سال ۱۴۰۴ برآورد شده است. تولید فولاد در سال ۱۴۰۴ حدود ۳۸٫۵ میلیون تن و تقاضای مصرف گاز صنعت ۴۴ میلیون مترمکعب در روز پیش‌بینی شده که رشد ۷۸ درصدی نسبت به سال ۹۸ را نشان می‌دهد.

سیمان: علی‌رغم اینکه ظرفیت اسمی تولید سیمان در سال ۹۹ معادل ۸۹ میلیون تن عنوان شده است اما در سنوات گذشته مشکلات موجود در این صنعت و کمبود تقاضا سبب شده است که تولید واقعی صنعت کمتر از ۷۰٪ ظرفیت اسمی باشد. در سال ۱۴۰۴ تولید سیمان ۷۷ میلیون تن و تقاضای مصرف گاز صنعت ۲۲ میلیون مترمکعب در روز پیش‌بینی شده است.

گاز طبیعی مصرفی روزانه (میلیون مترمکعب)

تقاضای سایر حوزه‌ها نظیر صنایع غیرعمده و صادرات، ۲۱۶ میلیون مترمکعب در روز در ۱۴۰۴ پیش‌بینی می‌شود

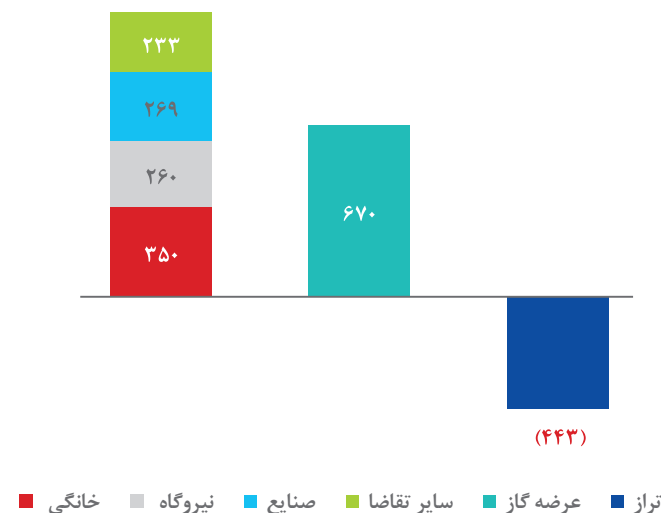
- مصرف داخلی تاسیسات گاز کشور و تلفات انتقال و توزیع (به همراه گازهای قرائت نشده) با توجه به سنوات گذشته هرکدام معادل ۵٪ از میزان تولید گاز در نظر گرفته شده است. لذا هرکدام به صورت روزانه ۳۲ میلیون مترمکعب پیش‌بینی می‌گردد.
- تعهدات صادراتی در سال ۱۴۰۴ برابر با مقدار صادرات سال ۱۳۹۹ معادل ۴۹ میلیون مترمکعب در روز برآورد شده است.
- با توجه به عدم بهره برداری از طرح جدید پالایشی در کشور تا سال ۱۴۰۴ گاز طبیعی مصرفی پالایشگاه‌های کشور بدون تغییر نسبت به سال ۹۸ معادل ۱۹ میلیون مترمکعب در روز پیش‌بینی می‌شود.
- گاز مصرفی در صنایع غیرعمده طبق آخرین اطلاعات در ترازنامه انرژی سال ۹۶ معادل ۴۰ میلیون مترمکعب در روز می‌باشد که برای سال ۱۴۰۴ با رشد احتمالی GDP کشور، سالانه ۳٪ رشد داده شده و معادل ۵۱٫۵ میلیون مترمکعب در روز پیش‌بینی شده است.
- تزریق گاز به میادین نفتی علی‌رغم اینکه در سال ۹۸ با توجه به افزایش تحریم‌ها و تضعیف فروش نفت کاهش یافته است اما با توجه به وضعیت فعلی و با فرض کاهش تحریم‌های کشور و بهبود نسبی فروش نفت در سنوات پیش رو، این عدد برای ۱۴۰۴ برابر با سال ۹۷ معادل ۳۳ میلیون مترمکعب در روز برآورد شده است.

تراز گاز طبیعی کشور در سال ۱۴۰۴: سناریو ۱ (رشد مصرف خانگی و تولید برق کشور معادل میانگین رشد گذشته)

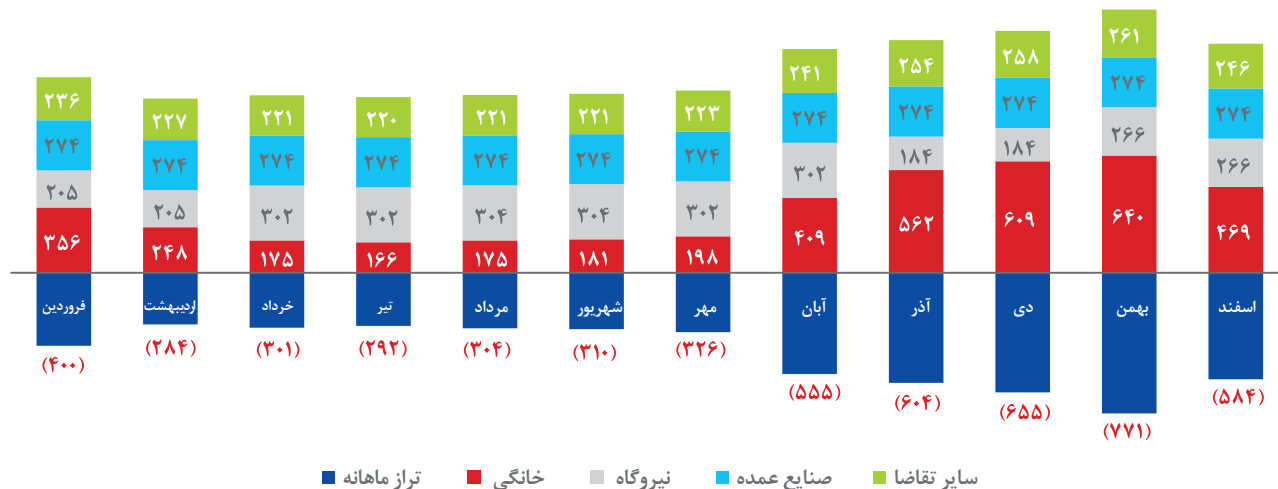
در این سناریو رشد سالانه ۱۳٪ تقاضای گاز خانگی و ۴٪ تقاضای نیروگاهی لحاظ شده است. این سناریو در افق ۱۴۰۴ منجر به کسری تراز میانگین گاز طبیعی روزانه ۴۴۳ میلیون مترمکعب می‌شود که معادل دو سوم تولید گاز کشور می‌باشد. در این سناریو در ماه‌های سرد سال عرضه گاز حتی کفاف تقاضای بخش‌های نیروگاهی و خانگی را نمی‌دهد. در ماه‌های گرم (نیمه اول سال) عرضه گاز توانایی پوشش تقاضای بخش خانگی و نیروگاهی و صرفاً بخش محدودی از نیاز صنعت را می‌تواند داشته باشد.

مختصات کسری تراز گاز در این سناریو به نحوی است که راه میانه‌ای جهت تامین گاز و برق خانگی از یک طرف و تامین گاز صنعت و سایر مصارف ضروری وجود ندارد. یا باید صنعت بالکل فدای مصرف خانگی برق و گاز شود و اثرات کاهش شدید تولید و زیست محیطی مخرب آن پذیرفته شود و یا اینکه تامین نیاز صنعت در اولویت قرار گیرد و به بخشی از نیاز خانگی نیز جواب داده شود. جهت جلوگیری از رخداد این سناریو راهی بجز اعمال سیاست‌های قیمتی و غیر قیمتی به نحوی که رشد مصرف خانگی گاز و برق کنترل گردد وجود ندارد. در غیر اینصورت اگر قبوض گاز و برق ماهانه خانوار ایرانی در محدوده ۱ تا ۲ دلار باقی بماند احتمال وقوع این سناریو بالا ارزیابی می‌شود.

تقاضا، عرضه و تراز میانگین گاز طبیعی در سال ۱۴۰۴

مصرف تفکیکی و تراز ماهانه گاز طبیعی در سال ۱۴۰۴ (میلیون مترمکعب در روز)

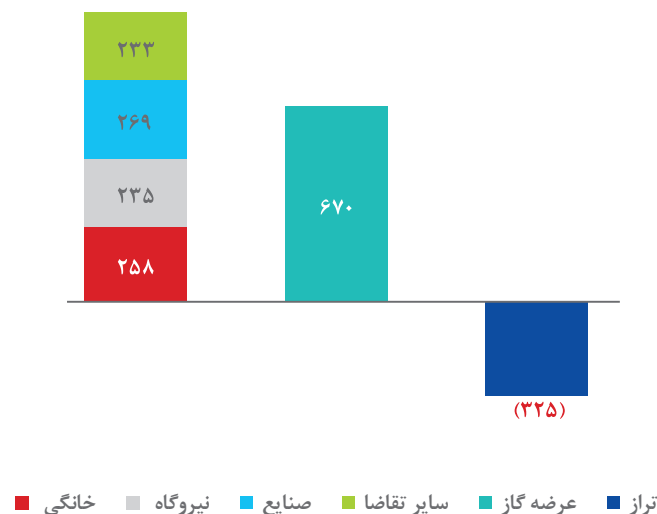

تراز گاز طبیعی کشور در سال ۱۴۰۴: سناریو ۲ (رشد تقاضای خانگی و نیروگاهی معادل نصف رشد سنوات گذشته)

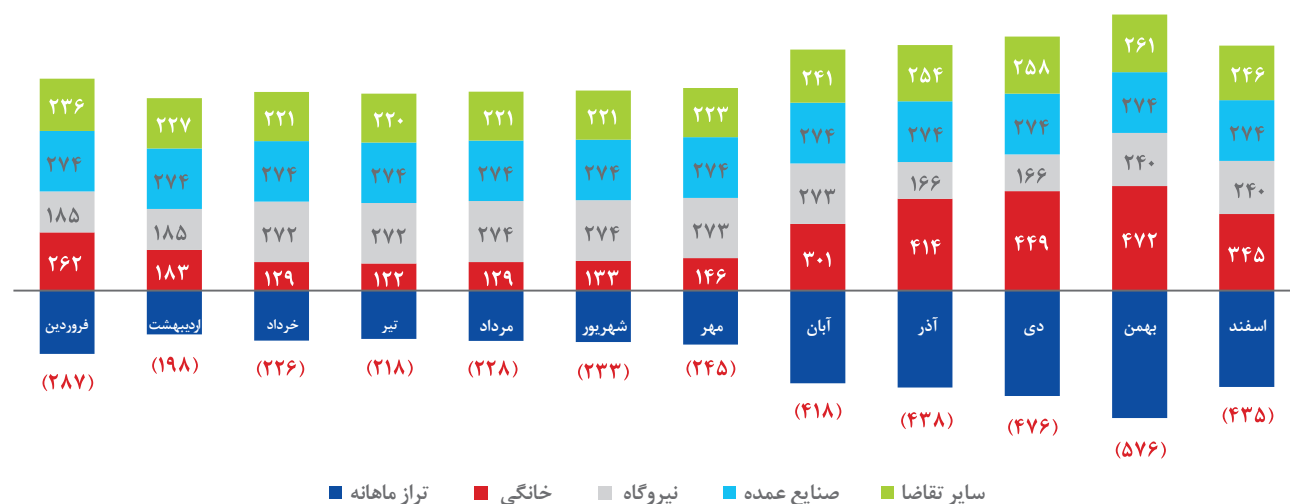
در این سناریو که محتمل‌ترین سناریو می‌باشد رشد سالانه ۶٪ تقاضای گاز خانگی و ۲٪ تقاضای نیروگاهی لحاظ شده است. این سناریو در افق ۱۴۰۴ منجر به کسری تراز میانگین گاز طبیعی روزانه ۳۲۵ میلیون مترمکعب می‌شود که قریب نیمی از تولید گاز کشور می‌باشد. در این سناریو در ماه‌های سرد سال عرضه گاز صرفاً کفاف تقاضای بخش‌های نیروگاهی و خانگی را می‌دهد. در ماه‌های گرم (نیمه اول سال) عرضه گاز توانایی پوشش تقاضای بخش خانگی و نیروگاهی و نیمی از نیاز صنعت را می‌تواند داشته باشد.

این سناریو به این معنا است که تولید زیر ظرفیت در صنایع که در سال‌های اخیر در محدوده ماه‌های آذر تا بهمن اتفاق می‌افتد به کل سال تسری پیدا خواهد کرد. مگر اینکه اولویت‌بندی مصرف خانگی گاز و برق نسبت به صنعت عوض شده و صنعت اولویت بالاتر پیدا کند. همین موضوع در مورد آلودگی زیست محیطی مصرف سوخت مایع در نیروگاه‌ها و صنایع نیز وجود دارد که به سایر فصول سال نیز تسری پیدا می‌کند.

تفاضل، عرضه و تراز میانگین گاز طبیعی در سال ۱۴۰۴

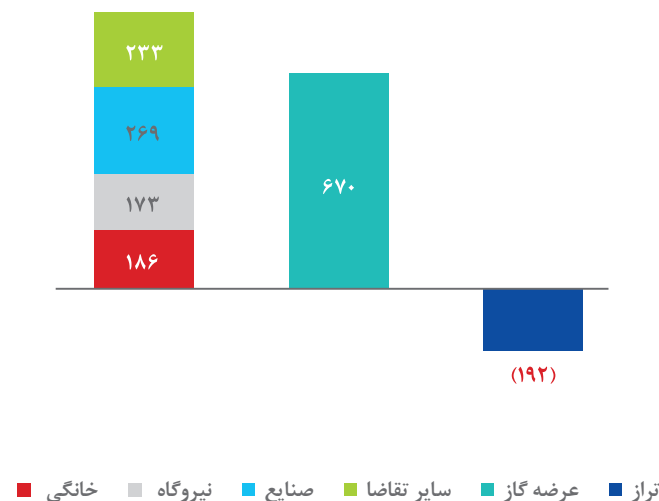
مصرف تفکیکی و تراز ماهانه گاز طبیعی در سال ۱۴۰۴ (میلیون مترمکعب در روز)

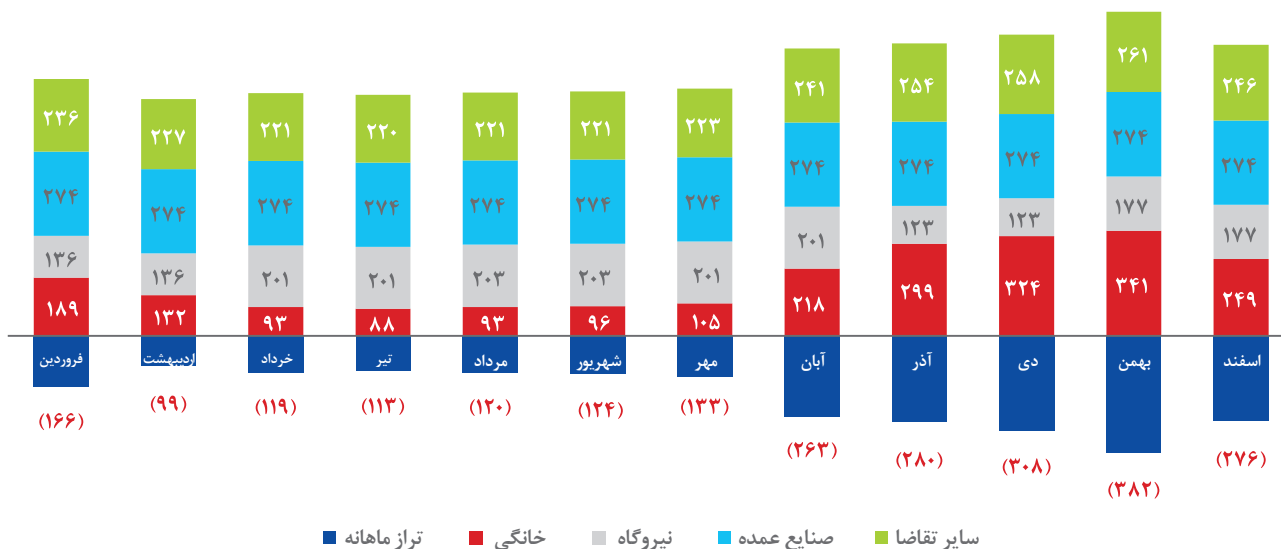
تراز گاز طبیعی کشور در سال ۱۴۰۴: سناریو ۳ (عدم رشد تقاضای خانگی و نیروگاهی کشور)

در این سناریو که بهترین سناریو در صورت وقوع می‌باشد تقاضای گاز خانگی و تقاضای نیروگاهی بدون رشد لحاظ شده است. این سناریو در افق ۱۴۰۴ منجر به کسری تراز میانگین گاز طبیعی روزانه ۱۹۲ میلیون مترمکعب می‌شود که کمتر از یک سوم تولید گاز کشور می‌باشد. در این سناریو در ماه‌های گرم (نیمه اول سال) با صرف نظر از صادرات و مدیریت محدود تقاضا در سایر حوزه‌ها، عرضه گاز توانایی پوشش تقاضای بخش خانگی و نیروگاهی و نیاز صنعت را دارا می‌باشد. با این وجود در نیمه دوم سال امکان پاسخ‌دهی به تمام تقاضای خانگی، نیروگاهی و صنعت وجود نداشته و در صورت عدم اولویت، صنعت می‌بایست در نیمه دوم سال عمدتاً زیر ظرفیت کار کند.

تقاضا، عرضه و تراز میانگین گاز طبیعی در سال ۱۴۰۴

مصرف تفکیکی و تراز ماهانه گاز طبیعی در سال ۱۴۰۴ (میلیون مترمکعب در روز)

www.tmico.ir